

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het Levensmiddelenbedrijf

Pensioenreglement 2017

colofon

Dit pensioenreglement is een uitgave van
Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor het
Levensmiddelenbedrijf

administrateur
Syntrus Achmea Pensioenbeheer N.V.
Rijnzathe 12, 3454 PV De Meern
Postbus 3183, 3502 GD Utrecht

datum
1 januari 2017

Versie

1

Inhoud

Definities

1	Deelneming in de pensioenregeling	8
Artikel 1	Deelneming	8
Artikel 2	Voortzetting van de deelneming	8
Artikel 3	Einde van de deelneming	9
Artikel 4	Gemoedsbezwaarde werknemers	9
Artikel 5	Uitbetaling van spaarbijdragen van gemoedsbezwaarde werknemers	11
2	Uitgangspunten van de pensioenregeling	12
Artikel 6	Karakter van de pensioenregeling	12
Artikel 7	Omschrijving van de pensioenaanspraken	12
Artikel 8	Pensioengevend loon	12
Artikel 9	Begrenzing pensioengevend loon	13
Artikel 10	Franchise	13
Artikel 11	Deeltijdfactor	13
Artikel 12	Pensioengrondslag	13
Artikel 13	Toeslagverlening	14
Artikel 14	Uitbetaling van pensioen	15
3	Pensionering	17
Artikel 15	Ouderdomspensioen	17
Artikel 16	Uitruil van ouderdomspensioen in partnerpensioen	17
Artikel 17	Uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen	18
Artikel 18	Vervroegen van ouderdomspensioen	19
Artikel 19	Compensatie gemis aan AOW	20
Artikel 20	Uitstel van ouderdomspensioen	20
Artikel 21	Variatie in de hoogte van het pensioen	20
4	Verlof	22
Artikel 22	Opbouw van aanspraken tijdens verlof	22
Artikel 23	Premies tijdens verlof	22
Artikel 24	Risicodekking tijdens verlof	22
5	Overlijden	23
Artikel 25	Partnerpensioen	23
Artikel 26	ANW-pensioen	24
Artikel 27	Wezenpensioen	25

6	Uit dienst treden	27
Artikel 28	Tussentijdse beëindiging	27
Artikel 29	Plicht tot waardeoverdracht	27
Artikel 30	Uitzondering plicht tot waardeoverdracht	28
Artikel 31	Collectieve waardeoverdracht	29
Artikel 32	Afkoop klein ouderdomspensioen bij beëindiging deelneming	30
Artikel 33	Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang	31
Artikel 34	Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding	32
Artikel 35	Vrijwillige voortzetting	33
7	Arbeidsongeschiktheid	35
Artikel 36	Voortzetting bij WAO-uitkering	35
Artikel 37	Voortzetting bij WIA-uitkering	37
Artikel 38	Arbeidsongeschiktheidspensioen	38
8	Scheiding	41
Artikel 39	Pensioenverevening	41
Artikel 40	Bijzonder partnerpensioen	42
9	Verlaging / korting van pensioen	44
Artikel 41	Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten	44
10	Kosten en financiering	45
Artikel 42	Vaststelling van de premie	45
Artikel 43	Bijdrage van de deelnemer in de premie	46
Artikel 44	Niet aan het fonds afgedragen premie	46
11	Informatie vanuit het fonds	47
Artikel 45	Informatie over de pensioenregeling	47
Artikel 46	Jaarlijkse pensioenopgave	48
Artikel 47	Informatie aan gewezen deelnemers	48
Artikel 48	Informatie aan gewezen partners	49
Artikel 49	Informatie aan pensioengerechtigden	49
Artikel 50	Informatie over toeslagverlening en verlaging van pensioen	50
Artikel 51	Informatie op verzoek	51
Artikel 51a	Beschikbare informatie	51
Artikel 52	Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat	52
12	Aan te leveren informatie	53
Artikel 53	Informatieverstrekking door deelnemers en andere belanghebbenden	53
Artikel 54	Verplichting van deelnemers en andere belanghebbenden	53
13	Overige bepalingen	54

Artikel 55	Klachten	54
Artikel 56	Geschillen	56
Artikel 57	Hardheidsclausule	56
14	Overgangsbepalingen	57
Artikel 58	Overgangsbepalingen	57
15	Voorwaardelijk pensioen	58
Artikel 59	Inkoop over verleden diensttijd pensioenregeling 2006	58
16	Aanvullende pensioenaanspraken	62
Artikel 60	Afspraken over aanvullende pensioenaanspraken	62
Artikel 61	Maximum premies en pensioengevend loon	63
Artikel 62	Opbouw pensioenkapitaal	63
Artikel 63	Omzetting in pensioen	64
17	Inwerkingtreding	66
Artikel 64	Inwerkingtreding	66
Artikel 65	Glijclausule	66
Bijlage	Afkoop- en ruilvoeten per 1 januari 2017	

Definities

In dit pensioenreglement worden geacht te zijn opgenomen de begripsomschrijvingen, opgenomen in artikel 2 van de statuten. Voorts wordt in dit pensioenreglement verstaan onder:

aanspraakgerechtigde

persoon die begunstigde is voor een nog niet ingegaan pensioen;

afkoopgrens

het grensbedrag bedoeld in artikel 66, eerste lid, van de Pensioenwet (2017: € 467,89 per jaar);

AOW-leeftijd

De pensioengerechtigde leeftijd als bedoeld in artikel 7a, eerste lid van de Algemeen ouderdomswet;

deelnemer

de werknemer of gewezen werknemer die op grond van het pensioenreglement pensioenaanspraken verwerft jegens het fonds en die geboren is na 1949;

gepensioneerde

pensioengerechtigde voor wie het ouderdomspensioen is ingegaan;

gewezen deelnemer

de gewezen werknemer door wie op grond van het pensioenreglement geen pensioen meer wordt verworven en die bij beëindiging van de deelneming een pensioenaanspraak heeft behouden jegens het fonds;

gewezen partner

de persoon die partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geweest;

gezamenlijke huishouding

van een gezamenlijke huishouding van de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een ongehuwde persoon is sprake indien:

- a. een notariële samenlevingsovereenkomst is aangegaan, krachtens welke de partners zich verbonden hebben duurzaam een gezamenlijke huishouding te voeren, onder de verplichting gezamenlijk te voorzien in huisvesting en in elkaars verzorging, mits tussen hen geen bloed- en aanverwantschap in de eerste graad bestaat en er sprake is van niet meer dan één partner; én
- b. uit inschrijving in het bevolkingsregister blijkt dat de ongehuwde (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met de ongehuwde persoon op één adres woont;

kind

het kind van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, dat tot de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde in familierechtelijke betrekking staat, alsmede het pleeg- en stiefkind dat door hem als eigen kind wordt onderhouden en opgevoed, indien en zolang:

- a. de leeftijd van 18 jaar nog niet is bereikt; óf
- b. tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd de voor werkzaamheden beschikbare tijd voor minimaal 20 uur per week in beslag wordt genomen door of in verband met het volgen van onderwijs of van een beroepsopleiding;

nabestaandenpensioen

partnerpensioen of wezenpensioen;

partner

onder partner wordt verstaan:

- a. de persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is gehuwd; óf
- b. de ongehuwde persoon die als partner van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde is geregistreerd in de registers van de burgerlijke stand; óf
- c. de ongehuwde persoon met wie de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde een gezamenlijke huishouding voert;

partnerpensioen

een uitkering voor de (gewezen) partner wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;

Pensioen 1-2-3

Gelaagd informeren over de pensioenregeling, waarbij laag 1 staat voor de basisinformatie over de pensioenregeling, laag 2 staat voor de verdere informatie over de pensioenregeling op de website van het fonds en laag 3 voor de fondsdocumenten, zoals het pensioenreglement en het uitvoeringsreglement;

pensioenaanspraak

het recht op een nog niet ingegaan pensioen;

pensioendatum

de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer 67 jaar wordt;

pensioengerechtigde

persoon voor wie op grond van het pensioenreglement het pensioen is ingegaan;

pensioenrecht

het recht op een ingegaan pensioen;

pensioneringsdatum

de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer voor het eerst een ouderdomspensioen van het fonds ontvangt;

wezenpensioen

een uitkering voor het kind wegens het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde;

WIA-uitkering

een arbeidsongeschiktheidsuitkering, dan wel een WGA-uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA).

1 Deelneming in de pensioenregeling

Artikel 1 Deelneming

Deelnemer is:

- a. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van de verplichtstelling krachtens de wet;
- b. de werknemer die verplicht is tot deelneming in het fonds op grond van een tussen zijn werkgever en het fonds gesloten uitvoeringsovereenkomst;
- c. de gewezen werknemer indien en zolang zijn deelnemerschap op grond van artikel 2 wordt voortgezet.

De deelneming vangt op zijn vroegst aan op de eerste dag van de maand waarin de deelnemer 21 jaar wordt.

De deelneming op grond van dit pensioenreglement vangt op zijn vroegst aan op 1 januari 2016.

Artikel 2 Voortzetting van de deelneming

Na beëindiging van de dienstbetrekking met de werkgever wordt het deelnemerschap voortgezet:

- a. indien en zolang de deelnemer de pensioenopbouw vrijwillig voortzet;
- b. indien en zolang de pensioenopbouw wordt voortgezet wegens – al dan niet volledige – arbeidsongeschiktheid;
- c. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op de periode waarin de werkgever krachtens artikel 7:629 BW verplicht was het loon door te betalen, welke loondoorbetalingsplicht eindigde door beëindiging van de dienstbetrekking wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid;
- d. indien en zolang de deelnemer in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Ziektewet in aansluiting op een dienstbetrekking die beëindigd werd wegens bedrijfssluiting door dan wel faillissement van de werkgever, mits de deelnemer vervolgens in aanmerking komt voor voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid.

Artikel 3 Einde van de deelneming

De deelneming eindigt op de dag:

- a. direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum, behoudens voor zover de dienstbetrekking met de werkgever (gedeeltelijk) wordt voortgezet;
- b. van het tussentijds, dat wil zeggen vóór de pensioneringsdatum, beëindigen van de dienstbetrekking met een werkgever, tenzij:
 - aansluitend een dienstbetrekking met een aangesloten werkgever wordt aangegaan;
 - de deelneming wordt voortgezet op grond van artikel 2;
- c. van het tussentijds eindigen van de overeenkomst als bedoeld in artikel 1, onder b;
- d. van het eindigen van de voortzetting van de deelneming op grond van artikel 2;
- e. van het overlijden van de deelnemer.

De deelneming eindigt uiterlijk op de pensioendatum.

Artikel 4 Gemoedsbezwaarde werknemers

1. Gemoedsbezwaren

De werknemer die gemoedsbezwaren heeft tegen iedere vorm van verzekering en die een ontheffing wegens gemoedsbezwaren van de Sociale Verzekeringsbank heeft, kan door het bestuur op zijn verzoek worden vrijgesteld van de verplichtstelling.

2. De aanvraag

De vrijstelling wordt aangevraagd door het indienen van een door de aanvrager ondertekende verklaring. Deze verklaring houdt ten minste in dat de aanvrager overwegende gemoedsbezwaren heeft tegen elke vorm van verzekering en daarom noch zichzelf, noch iemand anders, noch zijn eigendommen heeft verzekerd. Uit een door de werkgever ingediende verklaring moet voorts blijken of deze ook gemoedsbezwaren heeft tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen.

3. Indienen van de aanvraag

De in het tweede lid bedoelde verklaring wordt ingediend bij het fonds. Het fonds onderzoekt of de verklaring overeenkomstig de waarheid is.

4. Verlenen van de vrijstelling

Als de verklaring naar de mening van het fonds overeenkomstig de waarheid is, verleent het fonds de vrijstelling. Aan de vrijstelling kunnen voorwaarden worden verbonden die nodig zijn in verband met de administratie van het fonds. Aan een werkgever die heeft verklaard geen gemoedsbezwaren te hebben tegen de nakoming van de hem als werkgever opgelegde verplichtingen, kan op die grond een vrijstelling van de hem anders dan in zijn hoedanigheid van werkgever opgelegde verplichtingen niet worden geweigerd.

5. *Bewijs van vrijstelling*

Het fonds verstrekt een bewijs van de verleende vrijstelling. De persoon of rechtspersoon die is vrijgesteld van zijn verplichtingen als werkgever, is verplicht te zorgen dat het verstrekte bewijs van vrijstelling of een afschrift daarvan wordt en blijft opgehangen op een plaats, die vrij toegankelijk is voor alle in zijn dienst zijnde werknemers en waar deze geregeld plegen te komen, op zodanige wijze, dat van hetgeen op het desbetreffende stuk staat vermeld, gemakkelijk kan worden kennisgenomen.
6. *Spaarbijdragen*

De werknemer die is vrijgesteld, betaalt dezelfde bijdragen die hij verschuldigd zou zijn indien hij geen vrijstelling had, aan het fonds in de vorm van spaarbijdragen. Dit geldt ook voor de werkgever die niet is vrijgesteld, met betrekking tot de bijdragen die hij verschuldigd is voor een werknemer die wel is vrijgesteld.
7. *Omzetting in pensioenaanspraken*

Op basis van een verzoek van de werknemer die niet is vrijgesteld en in dienst is van een werkgever die wel is vrijgesteld, betaalt de werkgever zowel de door de werknemer als de door de werkgever verschuldigde bijdragen aan het fonds. Deze bijdragen worden aangemerkt als pensioenpremies en de werknemer verkrijgt evenredige pensioenaanspraken overeenkomstig het pensioenreglement.
8. *Spaarrekening*

De op grond van het zesde lid ten behoeve van een werknemer betaalde spaarbijdragen worden door het fonds geboekt op een ten name van die werknemer staande spaarrekening. Het fonds verstrekt jaarlijks aan de werknemer met een spaarrekening, een opgave van het saldo op de spaarrekening aan het eind van het voorgaande kalenderjaar. Het spaarsaldo wordt jaarlijks per 1 januari verhoogd met de voor het voorgaande kalenderjaar door het bestuur vastgestelde rekenrente, verminderd met 0,5%punt, waarbij het uiteindelijke percentage niet negatief kan zijn.
9. *Intrekken en vervallen van de vrijstelling*

Een vrijstelling wordt door het fonds ingetrokken:

 - a. op verzoek van de werknemer aan wie de vrijstelling is verleend;
 - b. als naar het oordeel van het fonds de gemoedsbezwaren op grond waarvan de vrijstelling is verleend, niet langer geacht kunnen worden te bestaan;
 - c. als de ontheffing van de Sociale Verzekeringsbank zoals bedoeld in het eerste lid is komen te vervallen.

De vrijstelling kan door het fonds worden ingetrokken als de betrokkene de bij de vrijstelling gestelde voorwaarden niet of niet behoorlijk naleeft.
10. *Gevolgen van intrekken en vervallen van de vrijstelling*

Door het intrekken of het vervallen van de vrijstelling wordt ten aanzien van de betrokkene de pensioenregeling volledig van kracht. Het spaarsaldo vervalt en wordt omgezet in evenredige pensioenaanspraken.

Artikel 5 Uitbetaling van spaarbijdragen van gemoedsbezwaarde werknemers

1. *Uitkeringen*

Het gespaarde bedrag wordt vanaf de 67-jarige leeftijd in gelijke termijnen aan de werknemer uitgekeerd gedurende 15 jaar.

2. *Overlijden vóór ingang van de uitkeringen*

Bij het overlijden van de werknemer voordat de uitkeringen zijn ingegaan, worden de spaarbedragen in gelijke termijnen uitgekeerd aan de partner gedurende 15 jaar. Als er geen partner is, maar wel één of meer kinderen onder de 18 jaar, worden de spaarbedragen uitgekeerd aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen worden de spaarbedragen in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.

3. *Overlijden na ingang van de uitkeringen*

Bij het overlijden van de werknemer nadat de uitkeringen zijn ingegaan, wordt de betaling van de vastgestelde uitkeringen voor de nog resterende periode voortgezet aan de partner. Als er geen partner is, maar wel één of meer kinderen onder de 18 jaar, geschiedt de uitkering aan de kinderen in de periode tussen het overlijden van de werknemer en de 18-jarige leeftijd van het jongste kind. Bij afwezigheid van een partner en kinderen wordt het nog niet uitgekeerde spaarbedrag aangewend in een bedrag ineens uitgekeerd aan de erfgenamen.

4. *Vaststelling gelijke termijnen*

De gelijke termijnen als bedoeld in het eerste, tweede en derde lid worden bij ingang van deze uitkeringen

vastgesteld door het gespaarde bedrag te delen door de uitkeringsduur in maanden. Ingegane uitkeringen worden jaarlijks per 1 januari verhoogd met de voor het voorgaande kalenderjaar door het bestuur vastgestelde rekenrente, verminderd met 0,5%punt, waarbij het uiteindelijke percentage niet negatief kan zijn.

5. *Afkoop*

Als bij toepassing van het eerste of tweede lid de uitkering op jaarbasis niet meer bedraagt dan de afkoopgrens, wordt het spaarsaldo eenmalig uitgekeerd aan de werknemer, de partner of de kinderen.

2 Uitgangspunten van de pensioenregeling

Artikel 6 Karakter van de pensioenregeling

De in artikel 7 genoemde pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een uitkeringsovereenkomst, dat is een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde pensioenuitkering.

Artikel 7 Omschrijving van de pensioenaanspraken

De deelnemer heeft, indien en voor zover de daartoe verschuldigde premie –onverminderd het in artikel 44 bepaalde- aan het fonds is betaald, aanspraak op:

- a. een levenslang ouderdomspensioen ten behoeve van zichzelf;
- b. een levenslang partnerpensioen ten behoeve van zijn partner;
- c. een levenslang bijzonder partnerpensioen ten behoeve van zijn gewezen partner;
- d. een tijdelijk wezenpensioen ten behoeve van zijn kind of kinderen;
- e. een tijdelijk arbeidsongeschiktheidspensioen ten behoeve van zichzelf, indien hij in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering;
- f. een tijdelijk ANW-pensioen ten behoeve van zijn partner.

Artikel 8 Pensioengevend loon

Het pensioengevend loon bevat alle componenten in het loon in de zin van hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen of het uniform loonbegrip, met uitzondering van:

- a. uitkeringen en verstrekkingen ingevolge de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering, de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen of de Werkloosheidswet en hierop door de werkgever verstrekte aanvullingen;
- b. het genot van een door de werkgever ter beschikking gestelde auto;
- c. het loon dat betrekking heeft op de periode vanaf de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt;
- d. de uitkering van een levenslooptegoed.

Artikel 9 Begrenzing pensioengevend loon

Het loon dat meer heeft bedragen dan het maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis (2017: € 53.701 blijft buiten aanmerking voor het pensioengevend loon. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt het maximum premieloon naar evenredigheid toegepast. Daartoe wordt het maximum premieloon uitgedrukt in een uurbedrag door het maximum premieloon op jaarbasis te delen door het aantal uren per jaar volgens de normale arbeidsduur in de CAO voor het Levensmiddelenbedrijf dan wel de VGL-CAO, waarbij het maximum uurloon op vijf cijfers achter de komma naar boven wordt afgerond (2017: € 25,81779).

Artikel 10 Franchise

Een bedrag dat jaarlijks voor het daarop volgende kalenderjaar door het bestuur wordt vastgesteld (2017: € 15.613,--). De franchise wordt uitgedrukt in een uurbedrag door de jaarfranchise te delen door het aantal uren per jaar volgens de normale arbeidsduur in de CAO voor het Levensmiddelenbedrijf, waarbij de uitkomst vijf cijfers achter de komma naar beneden wordt afgerond (2017: € 7,50625). De franchise wordt in beginsel geïndexeerd op basis van de ontwikkeling van de lonen in de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst (CAO voor het Levensmiddelenbedrijf of VGL-CAO).

Artikel 11 Deeltijdfactor

De verhouding tussen het aantal uitbetaalde uren bij de werkgever en de normale arbeidsduur overeenkomstig de van toepassing zijnde collectieve arbeidsovereenkomst (CAO voor het Levensmiddelenbedrijf of VGL-CAO), vermenigvuldigd met 100%, met dien verstande dat de deeltijdfactor nooit hoger is dan 100%.

Artikel 12 Pensioengrondslag

Het pensioengevend loon verminderd met de voor het betreffende kalenderjaar overeenkomende franchise, waarbij als franchise aangehouden wordt het aantal over het betreffende kalenderjaar uitbetaalde uren bij de werkgever, vermenigvuldigd met de in artikel 10 bedoelde uurfranchise.

Artikel 13 Toeslagverlening

1. *Voorwaardelijke toeslagverlening*

Op de pensioenaanspraken en pensioenrechten wordt jaarlijks toeslag verleend van maximaal de stijging van het CBS-consumentenprijsindexcijfer, alle huishoudens afgeleid. Als referentieperiode wordt genomen de periode van 12 maanden die eindigt drie maanden voor de toeslagverlening. Het bestuur beslist evenwel jaarlijks in hoeverre pensioenaanspraken en pensioenrechten worden aangepast. Voor deze voorwaardelijke toeslagverlening is geen reserve gevormd en wordt geen premie betaald. De toeslagverlening wordt uit beleggingsrendement gefinancierd.

2. *Ambitieniveau*

Gestreefd wordt naar behoud van koopkracht. Op basis van de feitelijke dekkinggraad op 1 januari 2015 is de verwachting dat over een periode van 15 jaar circa 65% van de in het in lid 1 bedoelde toeslagen kan worden verleend.

3. *Leidraad voor toeslagverlening*

- a. Geen toeslag wordt verleend als de beleidsdekkinggraad van het fonds minder is dan 110%;
- b. Als de beleidsdekkinggraad zich bevindt boven 110%, wordt gekeken welke toeslag op basis van de wettelijke voorschriften voor toekomstbestendige toeslagverlening kan worden toegekend;
- c. In beginsel gaat het bestuur uit van de beleidsdekkinggraad drie maanden voor de toeslagverlening;
- d. Het bestuur kan besluiten om in het verleden niet toegekende toeslag of in het verleden doorgevoerde verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten als bedoeld in artikel 41 te compenseren indien wordt voldaan aan de in artikel 137 lid 2 onder c Pensioenwet gestelde voorwaarden;
- e. Het bestuur van het fonds kan hier binnen de wettelijke mogelijkheden van afwijken.

4. *Voorbehoud*

Het bestuur is te allen tijde bevoegd het toeslagbeleid en de hierbij gehanteerde voorwaarden aan te passen, ook ten aanzien van gewezen deelnemers, gewezen partners en gepensioneerden.

5. *Uitvoering*

Indien het bestuur besloten heeft een toeslag te verlenen, vindt de toeslagverlening in beginsel plaats per 1 januari en wordt deze toeslag verleend op:

- a. de per 31 december van het laatste kalenderjaar opgebouwde pensioenaanspraken van de deelnemers;
- b. de ingegane pensioenen en de pensioenaanspraken van de gewezen deelnemers.

Aanspraken op bijzonder partnerpensioen en verevend ouderdompensioen worden op dezelfde wijze verhoogd. Toeslagen worden op gelijke wijze verleend op reeds eerder verleende toeslagen.

6. *Afwijkende toeslagverlening op de pensioenaanspraken en –rechten uit de collectieve waardeoverdracht Stichting Coop Pensioenfonds*

In afwijking van het bepaalde in het eerste tot en met het vijfde lid geldt voor de pensioenaanspraken en pensioenrechten die tot en met 31 december 2016 zijn opgebouwd bij Stichting Coop Pensioenfonds en per 1 januari 2017 via een collectieve waardeoverdracht zijn overgedragen naar het fonds, tijdelijk een jaarlijkse toeslagverlening van maximaal 3%. Deze toeslag wordt slechts verstrekt voor zover het batig saldo dat het fonds ten gevolge van de liquidatie van Stichting Coop Pensioenfonds heeft ontvangen, toereikend is. Als er geen batig saldo meer is wordt het toeslagbeleid zoals op dat moment verwoord in het eerste tot en met het vijfde lid van toepassing op de in dit lid omschreven pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 14 Uitbetaling van pensioen

1. *Aanvraag en toekenning van pensioen*

Pensioenen worden door het fonds toegekend en uitbetaald op aanvraag door of namens de pensioengerechtigde gericht aan de administrateur. Het fonds is bevoegd een pensioen uit eigen beweging toe te kennen indien de aanvraag om pensioen niet is gedaan, maar genoegzaam vaststaat dat recht op uitkering bestaat.

2. *Aanvraag herschikken*

De administrateur informeert de (gewezen) deelnemer, op verzoek dan wel uiterlijk zes maanden vóór de pensioendatum, als ook uiterlijk zes maanden vóór de AOW-leeftijd indien deze eerder is gelegen dan de pensioendatum, over de mogelijkheden om:

- a. een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen;
- b. partnerpensioen uit te ruilen in ouderdomspensioen;
- c. ouderdomspensioen te vervroegen of uit te stellen;
- d. de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren;
- e. dan wel een combinatie van deze mogelijkheden.

De (gewezen) deelnemer maakt een voorgenomen keuze als hier bedoeld, uiterlijk vier maanden vóór de pensioneringsdatum aan de administrateur kenbaar. De administrateur informeert de (gewezen) deelnemer over de gevolgen van de voorgenomen keuze voor wat betreft de hoogte van het pensioen. Op basis van deze informatie maakt de (gewezen) deelnemer zijn definitieve keuze uiterlijk twee maanden vóór de pensioneringsdatum bekend aan de administrateur.

3. *Termijnen en inhoudingen*

De pensioenen worden uitgekeerd – onder aftrek van wettelijke inhoudingen – in maandelijkse termijnen, aan het einde van iedere kalendermaand. In afwijking van het voorgaande kan het fonds bepalen dat een pensioen in halfjaarlijkse of driemaandelijks termijnen wordt uitbetaald, indien de maandelijkse termijnen van het pensioen minder zijn dan een door het fonds bepaald bedrag.

4. *Bewijsstukken*
Bij de aanvraag om pensioen dienen door het fonds nodig geachte stukken en gegevens te worden verstrekt, waaruit het recht op pensioen blijkt. Indien pensioen uitbetaald wordt aan een in het buitenland wonende pensioengerechtigde, verstrekt deze het fonds periodiek een bewijs van in leven zijn om vast te stellen of het recht op uitkering nog steeds bestaat.
5. *Afkoopverbod*
Aanspraken op pensioen kunnen niet worden afgekocht, vervreemd of prijsgegeven, dan wel formeel of feitelijk voorwerp van zekerheid worden, anders dan in de gevallen voorzien bij of krachtens de Pensioenwet.
6. *Vervallen van niet opgevraagde pensioentermijnen*
De uitbetaling van pensioen kan worden opgeschort indien:
 - a. het pensioen niet is aangevraagd dan wel de door het fonds nodig geachte stukken en gegevens niet worden verstrekt;
 - b. een pensioengerechtigde op pensioen met onbekende bestemming is vertrokken;
 - c. de in het buitenland wonende pensioengerechtigde het door het fonds gevraagde bewijs van in leven zijn niet periodiek inzendt.Een pensioenuitkering waarover op grond van een van deze situaties niet is beschikt, vervalt aan het fonds na het overlijden van de pensioengerechtigde.
7. *Ten onrechte verstrekte pensioentermijnen*
Ten onrechte verstrekte pensioentermijnen worden door of namens het fonds teruggevorderd.
8. *Geen recht op toekenning van pensioenen aan nabestaanden*
Geen recht op (bijzonder) partnerpensioen en/of ANW-pensioen bestaat indien de (gewezen) partner de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig was. Geen recht op wezenpensioen bestaat indien het kind de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde van het leven heeft beroofd of daaraan medeplichtig was.

3 Pensionering

Artikel 15 Ouderdomspensioen

1. *Uitkeringsperiode*
Het ouderdomspensioen gaat in op
 - de pensioendatum, óf
 - de eerdere of latere datum naar keuze van de (gewezen) deelnemer overeenkomstig het bepaalde in de artikelen 18 en 20,en eindigt op
 - de laatste dag van de maand waarin de gepensioneerde overlijdt.

2. *Hoogte ouderdomspensioen*
Het jaarlijks ouderdomspensioen bedraagt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 44, voor elk opbouwjaar een percentage van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Dit percentage bedraagt vanaf 2016 1,875%.
Op de ingangsdatum bedraagt het jaarlijks ouderdomspensioen de som van de tijdens het deelnemerschap per jaar opgebouwde ouderdomspensioenen, rekening houdend met het ouderdomspensioen overeenkomstig artikel 58, eerste en vierde lid.

3. *Pensioenopbouw bij ziekte*
Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte, kan – in afwijking van het tweede lid – de pensioenopbouw voortgezet worden over het verschil tussen de pensioengrondslag die gold vóór en de pensioengrondslag die geldt vanaf de verlaging van het loon, tegen betaling van de volledige premie.

Artikel 16 Uitrust van ouderdomspensioen in partnerpensioen

1. *Het keuzemoment*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen:
 - a. bij beëindiging van de deelneming; en
 - b. op de pensioneringsdatum.

2. *Standaard aanbod*
Het fonds biedt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming en in het laatste jaar voor ingang van het ouderdomspensioen standaard de mogelijkheid, genoemd in het eerste lid, aan.

3. *Ruilvoeten*

Indien gekozen wordt een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in een hoger partnerpensioen, wordt het partnerpensioen verhoogd met een bedrag dat gelijk is aan het uit te ruilen deel van het ouderdomspensioen vermenigvuldigd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van de uitruil.

4. *Nadere voorwaarden*

Na uitruil als hier bedoeld bedraagt het partnerpensioen maximaal 70% van het ouderdomspensioen dat na de uitruil resteert. Na uitruil van ouderdomspensioen is de uitgeruilde aanspraak op ouderdomspensioen vervangen door de aanspraak op (de verhoging van) partnerpensioen. De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd.

5. *Geen uitruil*

Er vindt geen uitruil van een deel van het ouderdomspensioen plaats indien:

- a. dit betrekking heeft op verevend ouderdomspensioen, als bedoeld in artikel 39;
- b. het ouderdomspensioen op jaarbasis door de uitruil lager zou worden dan de afkoopgrens;
- c. partnerpensioen wordt uitgeruild in ouderdomspensioen.

Artikel 17 Uitruil van partnerpensioen in ouderdomspensioen

1. *Het keuzemoment*

De (gewezen) deelnemer heeft het recht het partnerpensioen op de pensioneringsdatum geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen.

2. *Toestemming partner*

Bij de keuze om het partnerpensioen uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen is, wanneer de (gewezen) deelnemer een partner heeft, de toestemming van deze partner vereist, die daarmee tevens afstand doet van het partnerpensioen voor zover dit wordt uitgeruild. De (gewezen) deelnemer en de partner dienen tevens te verklaren ermee bekend te zijn, dat als gevolg van de uitruil vanaf de pensioneringsdatum het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk vervalt, alsmede dat deze uitruil, toestemming en afstandsverklaring niet herroepen kunnen worden.

3. *Ruilvoet*

Indien gekozen wordt het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk uit te ruilen in een hoger ouderdomspensioen, wordt het ouderdomspensioen op de ingangsdatum verhoogd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de datum van de uitruil.

4. *Nadere voorwaarden*
Door de uitruil als hier bedoeld kan het ouderdomspensioen meer bedragen dan 100% van het laatstelijk geldende pensioengevend loon. Na uitruil van het partnerpensioen is de uitgeruilde aanspraak op partnerpensioen vervangen door de aanspraak op de verhoging van ouderdomspensioen. De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd.

5. *Geen uitruil*
Partnerpensioen wordt niet uitgeruild indien:
 - a. het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens;
 - b. een deel van het ouderdomspensioen wordt uitgeruild in partnerpensioen.Het wezenpensioen en een eventueel bijzonder partnerpensioen, als bedoeld in artikel 40, kunnen niet uitgeruild worden.

Artikel 18 Vervroegen van ouderdomspensioen

1. *Keuze om ouderdomspensioen te vervroegen*
De (gewezen) deelnemer heeft het recht het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum. Het ouderdomspensioen kan op zijn vroegst ingaan op de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer vijf jaar jonger is dan de voor de (gewezen) deelnemer geldende AOW-leeftijd.

2. *Eerder ingaand ouderdomspensioen*
Indien het ouderdomspensioen eerder ingaat dan op de pensioendatum, wordt het herrekend tot een lager ouderdomspensioen en vindt verdere opbouw van ouderdomspensioen en partnerpensioen plaats, voor zover en zolang in dienstbetrekking in het levensmiddelenbedrijf wordt doorgewerkt.

3. *Ruilvoeten eerder ingaand ouderdomspensioen*
Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de pensioendatum, wordt het ouderdomspensioen vastgesteld door (het deel van) het ouderdomspensioen dat vervroegd wordt, te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel, dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum. Indien de pensioneringsdatum niet valt in de maand waarin de desbetreffende leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van de genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met de leeftijd van betrokkene op de pensioneringsdatum in maanden nauwkeurig.

4. *Nadere voorwaarden*
Het ouderdomspensioen kan niet eerder ingaan dan op de pensioendatum, indien het minder zou gaan bedragen dan de afkoopgrens. De in het derde lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd.

Artikel 19 Compensatie gemis aan AOW

1. *Tijdelijk ouderdomspensioen tot de AOW-gerechtigde leeftijd*

Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen eerder te laten ingaan dan op de AOW-gerechtigde leeftijd, heeft de (gewezen) deelnemer het recht (een deel van) het ouderdomspensioen aan te wenden om voor de periode tot en met de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, een tijdelijke ouderdomspensioen in te kopen van maximaal twee maal het bedrag bedoeld in artikel 18a, achtste lid, van de Wet op de loonbelasting 1964.

2. *Ruilvoeten tijdelijk ouderdomspensioen tot de AOW-gerechtigde leeftijd*

Indien gekozen wordt (een deel van) het ouderdomspensioen aan te wenden om een tijdelijk ouderdomspensioen in te kopen voor de periode tot en met de maand waarin de AOW-gerechtigde leeftijd wordt bereikt, wordt het deel van het ouderdomspensioen dat hiertoe wordt aangewend, vermenigvuldigd met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd van de (gewezen) deelnemer op de pensioneringsdatum.

3. *Nadere voorwaarden*

De in het tweede lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd.

Artikel 20 Uitstel van ouderdomspensioen

Het ouderdomspensioen kan niet later ingaan dan op de eerste dag van de maand waarin de (gewezen) deelnemer de pensioendatum bereikt.

Artikel 21 Variatie in de hoogte van het pensioen

1. *Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen*

De (gewezen) deelnemer heeft het recht de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren. Daarbij kan eerst gedurende ten minste één maand en ten hoogste honderd en twintig maanden een hogere dan wel lagere uitkering en vervolgens een lagere dan wel hogere uitkering worden genoten. De laagste uitkering is gelijk aan 75% van de hoogste uitkering. De mate van variatie wordt uiterlijk op de pensioneringsdatum vastgesteld.

2. *Ruilvoeten*

Indien gekozen wordt de hoogte van het ouderdomspensioen te variëren, wordt het ouderdomspensioen in de eerste uitkeringsperiode respectievelijk in de tweede uitkeringsperiode, vastgesteld door het ouderdomspensioen op de pensioneringsdatum te vermenigvuldigen met het percentage in de tweede respectievelijk in de derde kolom van de in de bijlage opgenomen tabel dat overeenkomt met de leeftijd aan het einde van de eerste uitkeringsperiode. Indien deze eindleeftijd niet valt in de maand waarin de in de eerste kolom genoemde leeftijd is bereikt, wordt als ruilvoet een van genoemde tabel afwijkend percentage aangehouden dat overeenkomt met deze eindleeftijd in maanden nauwkeurig.

3. *Nadere voorwaarden*

Door variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen wijzigt de hoogte van het niet ingegaan partnerpensioen niet. De in het tweede lid genoemde ruilvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd.

4 Verlof

Artikel 22 Opbouw van aanspraken tijdens verlof

1. *Voortzetting van pensioenopbouw tijdens verlof*

De deelnemer die verlof heeft opgenomen zonder behoud van loon, heeft de mogelijkheid om de pensioenopbouw over de verlofperiode geheel of gedeeltelijk tegen betaling van de volledige premie voort te zetten, indien tijdens deze periode de dienstbetrekking heeft voortgeduurd, daaronder begrepen perioden van - al dan niet in deeltijd - :

- a. ouderschapsverlof als bedoeld in hoofdstuk 6 van de Wet arbeid en zorg;
- b. sabbatsverlof krachtens een schriftelijk vastgelegde regeling van de werkgever gedurende ten hoogste twaalf maanden;
- c. studieverlof voor cursussen, voor opleidingen of studie voor een beroep, voor het op peil houden van de vakkennis en voor cursussen, opleidingen of studie die door de werkgever worden gefinancierd; met dien verstande dat bij dienstbetrekkingen in deeltijd de pensioenopbouw wordt gerelateerd aan de deeltijdfactor. De voortzetting kan slechts plaatsvinden voor zover geen samenloop plaatsvindt met een pensioenregeling bij een eventuele andere werkgever of een andere fiscaal gefacilieerde oudedagsvoorziening.

2. *Pensioengrondslag*

Indien de pensioenopbouw op grond van het eerste lid wordt voortgezet, geldt als pensioengrondslag het verschil tussen het pensioengevend loon dat gold vóór en het pensioengevend loon dat geldt vanaf het opnemen van het verlof, verminderd met de in het jaar van verlof geldende franchise.

Artikel 23 Premies tijdens verlof

Indien een deelnemer ervoor kiest om de pensioenopbouw op grond van artikel 22 voort te zetten, vindt deze plaats indien en voor zover de in artikel 42, tweede lid bedoelde premies (zowel het werkgevers- als het werknemersdeel) aan het fonds zijn voldaan.

Artikel 24 Risicodekking tijdens verlof

Ook indien de deelnemer ervoor gekozen heeft om de pensioenopbouw over de verlofperiode niet voort te zetten, blijft het risico van overlijden en arbeidsongeschiktheid tijdens het verlof gedurende de eerste 18 maanden van het verlof gedekt op basis van het pensioengevend loon dat gold vóór het opnemen van het verlof, verminderd met de in het jaar van verlof geldende franchise.

5 Overlijden

Artikel 25 Partnerpensioen

1. *Uitkeringsperiode*

Het partnerpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt

en eindigt op

- de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt.

2. *Hoogte partnerpensioen*

Het jaarlijks partnerpensioen bedraagt, met inachtneming van het bepaalde in artikel 44 en artikel 58 eerste lid, voor elk opbouwjaar een percentage van de pensioengrondslag over het desbetreffende jaar. Dit percentage bedraagt vanaf 2016 1,313%.

- Indien een deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van het pensioengevend loon dat gold in het kalenderjaar vóór het overlijden, verminderd met de in het jaar van overlijden geldende franchise. Indien het loon verlaagd is in verband met ziekte en daardoor een lagere pensioengrondslag geldt, wordt het te berekenen partnerpensioen tussen de overlijdensdatum en de pensioendatum gebaseerd het pensioengevend loon dat gold vóór de verlaging van het loon.
- Indien een gepensioneerde of een gewezen deelnemer overlijdt, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen op de ingangsdatum het tijdens de deelneming opgebouwde partnerpensioen.

3. *Pensioenopbouw bij ziekte*

Indien artikel 15, derde lid, toegepast wordt, wordt – in afwijking van het tweede lid – de pensioenopbouw ook voortgezet over het verschil tussen het pensioengevend loon dat gold vóór en het pensioengevend loon dat geldt vanaf de verlaging van het loon, tegen betaling van de volledige premie.

4. *Bijzonder partnerpensioen*

Indien een (gewezen) deelnemer of gepensioneerde met een andere partner dan de nabestaande gehuwd is geweest, een geregistreerd partnerschap heeft gehad of een gezamenlijke huishouding heeft gevoerd, wordt het partnerpensioen ten behoeve van zijn nabestaande verminderd met het bijzonder partnerpensioen als bedoeld in artikel 40.

5. *Overlijden tijdens onbetaald verlof*

Indien een deelnemer overlijdt tijdens een periode van onbetaald verlof, terwijl hij er niet voor gekozen heeft om de pensioenopbouw op grond van artikel 22 voort te zetten, bedraagt het jaarlijks partnerpensioen, in afwijking van het tweede lid, het tot de dag van overlijden opgebouwde partnerpensioen, vermeerderd met het partnerpensioen dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van aanvang van het verlof tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen op basis van de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar vóór het verlof.

6. *Geen recht op partnerpensioen*

Geen recht op partnerpensioen bestaat indien het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding eerst na de pensioneringsdatum is aangegaan.

Artikel 26 ANW-pensioen

1. *Voorwaarden*

De nabestaande van een deelnemer heeft in aanvulling op het partnerpensioen recht op ANW-pensioen, indien hij geboren is in of na 1950 én:

- a. geen ongehuwd kind dan wel een niet als partner geregistreerd kind onder de 18 jaar heeft dat tot zijn huishouden behoort, óf
- b. niet arbeidsongeschikt is voor ten minste 45%.

2. *Uitkeringsperiode*

Het ANW-pensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de deelnemer overlijdt, óf
- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin het kind de 18-jarige leeftijd bereikt dan wel geen ongehuwd kind onder de 18 jaar meer tot het huishouden van de nabestaande behoort

en eindigt

- na 1 jaar als de nabestaande op de ingangsdatum jonger dan 30 jaar is;
- na 2 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 29 maar jonger dan 35 jaar is;
- na 3 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 34 maar jonger dan 40 jaar is;
- na 4 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 39 maar jonger dan 45 jaar is;
- na 5 jaar als hij op de ingangsdatum ouder dan 44 maar jonger dan 50 jaar is;
- op de dag voorafgaand aan de maand dat de nabestaande in aanmerking komt voor een AOW-uitkering, indien hij op de ingangsdatum ouder dan 49 jaar is; óf
- op de laatste dag van de maand waarin de nabestaande overlijdt, indien hij vóór de hierboven genoemde datum overlijdt.

3. *Hoogte van het ANW-pensioen*

Indien de overleden deelnemer laatstelijk op de normale arbeidsduur in het levensmiddelenbedrijf werkzaam was, bedraagt het jaarlijks ANW-pensioen een door het bestuur te bepalen bedrag (2017: € 7.476,-). Indien hij op een minder aantal uren werkzaam was, wordt dit bedrag verlaagd op basis van de voor hem geldende deeltijdfactor. Het hiervoor bedoelde bedrag wordt ieder jaar per 1 januari verhoogd indien en voor zover de ingegane pensioenen op grond van artikel 13 in het voorgaande jaar zijn verhoogd, met dien verstande dat dit bedrag wordt vastgesteld op het dichtstbijzijnde hogere bedrag dat een veelvoud is van twaalf euro.

Artikel 27 Wezenpensioen

1. *Uitkeringsperiode*

Het wezenpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt, óf
- de eerste dag van de maand volgend op de maand waarin, na het overlijden van de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde, (weer) wordt voldaan aan de omschrijving van kind

en eindigt op de laatste dag van de maand waarin

- niet meer aan de omschrijving van kind wordt voldaan, óf
- het kind eventueel eerder overlijdt.

2. *Hoogte van het wezenpensioen*

Het jaarlijks wezenpensioen bedraagt voor ieder kind 20% van het jaarlijks partnerpensioen, inclusief een eventueel aanvullend partnerpensioen, zonder een eventuele vermindering met het bijzonder partnerpensioen op grond van artikel 25, vierde lid. Indien vóór ingang van het wezenpensioen het partnerpensioen is vervallen op grond van artikel 39, vijfde lid, dan wel het partnerpensioen geheel of gedeeltelijk is vervallen op grond van artikel 17, wordt voor de vaststelling van het wezenpensioen uitgegaan van het partnerpensioen, dat gegolden zou hebben als het partnerpensioen niet -geheel of gedeeltelijk- vervallen zou zijn.

3. *Maximering wezenpensioen*

Indien en zolang het aantal kinderen dat recht heeft op wezenpensioen groter is dan vijf, wordt elk van de wezenpensioenen met eenzelfde gedeelte verlaagd, zodat het totale wezenpensioen gelijk is aan het jaarlijks partnerpensioen, bedoeld in het tweede lid.

4. *Volle wezen*

Het wezenpensioen wordt verdubbeld vanaf de eerste van de maand, volgend op de maand waarin het kind ouderloos wordt. In dit verband wordt mede onder ouder verstaan degene die op het moment van zijn overlijden een pleeg- of stiefkind als eigen kind onderhield en opvoedde. Het wezenpensioen wordt maximaal eenmaal verdubbeld, en wel indien beide ouders overleden zijn.

5. *Geen recht op wezenpensioen*

Geen recht op wezenpensioen bestaat indien een kind eerst na de pensioendatum aan de in dit reglement gehanteerde omschrijving van kind voldoet.

6 Uit dienst treden

Artikel 28 Tussentijdse beëindiging

Indien de deelneming anders dan door overlijden eindigt vóór de pensioneringsdatum, krijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op het opgebouwde:

- ouderdompensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

Artikel 29 Plicht tot waardeoverdracht

1. *Uitgaande individuele waardeoverdracht*

Het fonds is verplicht om na een verzoek van een gewezen deelnemer tot waardeoverdracht de overdrachtswaarde van zijn pensioenaanspraken over te dragen indien:

- a. er sprake is van een individuele beëindiging van de deelneming; en
- b. die waardeoverdracht ertoe strekt het de gewezen deelnemer mogelijk te maken pensioenaanspraken te verwerven bij de ontvangende pensioenuitvoerder van de nieuwe werkgever of de beroepspensioenregeling;

tenzij sprake is van een van de in artikel 30 omschreven situaties. Indien het verzoek van de gewezen deelnemer tot waardeoverdracht partnerpensioen betreft, is voor de waardeoverdracht van dit partnerpensioen tevens vereist dat de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen met de waardeoverdracht instemt.

2. *Ingaande individuele waardeoverdracht*

Het fonds is verplicht om na een verzoek tot waardeoverdracht van een deelnemer de overdrachtswaarde aan te wenden ter verwerving van pensioenaanspraken voor die deelnemer.

3. *Nadere regels*

De artikelen 75, 76, 77, 78, 79, 85, 86, 87, 88, 91 en 92 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing. Op de waardeoverdracht als hier bedoeld zijn de reken- en procedureregels, zoals vastgelegd in het Besluit uitvoering Pensioenwet en Wet verplichte beroepspensioenregeling, van toepassing. Voordat de overdrachtswaarde wordt berekend volgens de hiervoor genoemde rekenregels, worden de over te dragen pensioenaanspraken verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 30 Uitzondering plicht tot waardeoverdracht

1. Geen plicht tot waardeoverdracht

De in artikel 29 genoemde plicht tot waardeoverdracht geldt niet zolang:

- a. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een pensioenfonds is waarbij de technische voorzieningen niet meer volledig door waarden worden gedekt;
- b. de overdragende of ontvangende pensioenuitvoerder een verzekeraar is waarop de noodregeling, bedoeld in artikel 3:160 van de Wet op het financieel toezicht van toepassing is, of die failliet is; of
- c. de overdragende pensioenuitvoerder een verzekeraar is en aanvullende bijdragen van de werkgever noodzakelijk zijn maar de financiële toestand van die werkgever blijkt een schriftelijke verklaring van een niet aan de onderneming van de werkgever verbonden accountant die aanvullende bijdragen niet toelaat.

2. Herleving plicht tot waardeoverdracht

Indien de in het eerste lid genoemde omstandigheden niet meer van toepassing zijn herleven in artikel 29 genoemde plichten van de overdragende pensioenuitvoerder en de ontvangende pensioenuitvoerder;

3. Informatieplicht overdragende pensioenuitvoerder

Een overdragende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode gewezen deelnemer zijn geworden en de betrokken ontvangende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.

4. Informatieplicht ontvangende pensioenuitvoerder

Een ontvangende pensioenuitvoerder die in de periode waarin de in het eerste lid genoemde omstandigheden op hem van toepassing zijn verzoeken om waardeoverdracht heeft gekregen, informeert, wanneer deze omstandigheden niet meer van toepassing zijn, alle deelnemers die in die periode een verzoek tot waardeoverdracht hebben gedaan en de betrokken overdragende pensioenuitvoerders over de mogelijkheid alsnog waarde over te dragen.

Artikel 31 Collectieve waardeoverdracht

1. Bevoegdheid

Het fonds is op verzoek van een werkgever bevoegd tot collectieve waardeoverdracht indien:

- a. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met beëindiging van de verplichte aansluiting van de werkgever bij het fonds, dan wel in verband met beëindiging van de uitvoeringsovereenkomst tussen de werkgever en het fonds de waarde onder te brengen bij de ontvangende pensioenuitvoerder met wie de werkgever een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten;
- b. de werkgever wordt overgenomen als gevolg van een overgang van een onderneming als bedoeld in artikel 7:662 BW, en de overnemende onderneming een uitvoeringsovereenkomst heeft gesloten of gaat sluiten met een andere pensioenuitvoerder of dezelfde pensioenuitvoerder; of
- c. de waardeoverdracht ertoe strekt in verband met een collectieve wijziging van de pensioenovereenkomst de waarde van pensioenaanspraken of pensioenrechten aan te wenden bij het fonds overeenkomstig de gewijzigde pensioenovereenkomst.

2. Voorwaarden

Bij een collectieve waardeoverdracht als bedoeld in het eerste lid wordt in ieder geval voldaan aan de volgende voorwaarden:

- a. de bij de collectieve waardeoverdracht betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners of de pensioengerechtigden hebben geen bezwaren jegens het fonds kenbaar gemaakt tegen de waardeoverdracht nadat zij over het voornemen schriftelijk zijn geïnformeerd;
- b. de overdrachtswaarde wordt door de overdragende pensioenuitvoerder zodanig vastgesteld dat de voor mannen en vrouwen te verwerven pensioenrechten gelijk zijn waarbij aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan; en
- c. het voornemen tot waardeoverdracht aan een pensioenuitvoerder wordt door de overdragende pensioenuitvoerder uiterlijk drie maanden voor de beoogde datum van waardeoverdracht schriftelijk gemeld aan de toezichthouder en de toezichthouder heeft binnen die periode geen verbod tot waardeoverdracht opgelegd.

Daarnaast kan het bestuur aanvullende voorwaarden stellen.

3. Nadere regels

De artikelen 83, 84 en 90 van de Pensioenwet zijn eveneens van toepassing. Voordat de overdrachtswaarde wordt berekend volgens de hiervoor genoemde rekenregels, worden de over te dragen pensioenaanspraken en pensioenrechten verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 32 Afkoop klein ouderdomspensioen bij beëindiging deelneming

1. Afkoop na einde van de deelneming

- a. Het fonds kan op zijn vroegst twee jaar na beëindiging van de deelneming een aanspraak op ouderdomspensioen afkopen, indien op basis van de premievrije aanspraak op ouderdomspensioen de uitkering van het ouderdomspensioen op jaarbasis op de pensioendatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens, tenzij de gewezen deelnemer binnen twee jaar na beëindiging van de deelneming een procedure tot waardeoverdracht is gestart. De bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen en wezenpensioen wordt eveneens afgekocht.
- b. Het fonds informeert de gewezen deelnemer over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na afloop van de periode van twee jaar na beëindiging van de deelneming en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.
- c. Arbeidsongeschiktheidspensioen en ANW-pensioen worden niet afgekocht.

2. Afkoop op de pensioendatum

- a. Een aanspraak op ouderdomspensioen kan op de pensioendatum worden afgekocht, indien de pensioendatum ligt voor het verstrijken van de in het eerste lid genoemde termijn van twee jaar en de uitkering van het ouderdomspensioen op de pensioendatum minder bedraagt dan de afkoopgrens. De bij het ouderdomspensioen behorende aanspraak op partnerpensioen wordt eveneens afgekocht.
- b. Het fonds informeert de gepensioneerde over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de pensioneringsdatum en gaat over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde binnen die termijn van zes maanden.

3. Afkoop met instemming

Het fonds kan na de in het eerste lid bedoelde termijn van twee jaar en zes maanden afkopen indien:

- a. de gewezen deelnemer of de gepensioneerde daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het ouderdomspensioen respectievelijk het prepensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

4. Uitbetaling afkoopwaarde

Het fonds stelt de afkoopwaarde van de pensioenaanspraken ter beschikking aan de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde, met uitzondering van de afkoopwaarde van een eventueel bijzonder partnerpensioen, die ter beschikking wordt gesteld aan de gewezen partner. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraken vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

5. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenaanspraken worden afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraken te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de gewezen deelnemer dan wel de gepensioneerde wiens pensioenaanspraken worden afgekocht op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd. Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, worden de af te kopen pensioenaanspraken verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 33 Afkoop klein partnerpensioen of wezenpensioen bij ingang

1. *Afkoop na overlijden*

Het fonds kan een recht op partnerpensioen of wezenpensioen afkopen, indien de uitkering van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder bedraagt dan de afkoopgrens. Het fonds informeert de nabestaande over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de ingangsdatum en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de nabestaande.

2. *Afkoop met instemming*

Het fonds kan na de in het eerste lid genoemde termijn het partnerpensioen of wezenpensioen afkopen indien:

- a. de nabestaande daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het partnerpensioen respectievelijk het wezenpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. *Uitbetaling afkoopwaarde*

Het fonds stelt de afkoopwaarde van het recht op partnerpensioen of wezenpensioen ter beschikking aan de partner, met dien verstande dat de afkoopwaarde van het recht op wezenpensioen ter beschikking wordt gesteld aan de wees indien deze meerderjarig is. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de rechten vervallen in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenrecht wordt afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door het af te kopen pensioenrecht te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de partner dan wel de wees op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. In afwijking van het voorgaande wordt, indien een af te kopen wezenpensioen een kind betreft tussen de 18-jarige en de 27-jarige leeftijd, de afkoopwaarde van dat wezenpensioen vastgesteld door het af te kopen wezenpensioen te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de verwachte resterende studieduur van de wees tot uiterlijk de 27-jarige leeftijd op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald; de verwachte resterende studieduur wordt op ten hoogste vier jaar gesteld. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd. Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, wordt het af te kopen pensioenrecht verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 34 Afkoop klein bijzonder partnerpensioen bij scheiding

1. *Afkoop na scheiding*

Het fonds kan een aanspraak op bijzonder partnerpensioen afkopen, indien de uitkering van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis op de ingangsdatum minder zal bedragen dan de afkoopgrens. Het fonds informeert de gewezen partner over zijn besluit tot afkoop binnen zes maanden na de melding van de scheiding en gaat binnen die termijn over tot de uitbetaling van de afkoopwaarde aan de gewezen partner.

2. *Afkoop met instemming*

Het fonds kan na de in het eerste lid genoemde termijn een aanspraak op bijzonder partnerpensioen afkopen indien:

- a. de gewezen partner daarmee instemt; en
- b. de hoogte van het bijzonder partnerpensioen op jaarbasis per 1 januari van dat jaar lager is dan de afkoopgrens.

3. *Uitbetaling afkoopwaarde*

Het fonds stelt de afkoopwaarde van de aanspraak op bijzonder partnerpensioen ter beschikking aan de gewezen partner. Het fonds betaalt de uitkering op de dag dat de aanspraak vervalt in verband met de afkoop. De afkoopwaarde wordt verminderd met wettelijke inhoudingen.

4. *Hoogte van de afkoopwaarde*

De hoogte van de afkoopwaarde is afhankelijk van de leeftijd van degene wiens pensioenaanspraak wordt afgekocht. De afkoopwaarde is voor mannen en vrouwen gelijk. De afkoopwaarde wordt vastgesteld door de af te kopen pensioenaanspraak te vermenigvuldigen met het percentage in de in de bijlage opgenomen tabel dat overeen komt met de leeftijd van de gewezen partner op de datum dat de afkoopwaarde wordt uitbetaald. De in genoemde tabel opgenomen afkoopvoeten gelden met ingang van 1 januari 2017 en kunnen jaarlijks per 1 januari door het bestuur worden gewijzigd. Voordat de afkoopwaarde wordt vastgesteld, wordt de af te kopen pensioenaanspraak verlaagd voor zover in het kader van een herstelplan verlagingen zijn verwerkt in de technische voorzieningen, maar nog niet doorgevoerd in de pensioenaanspraken.

Artikel 35 Vrijwillige voortzetting

1. *Voorwaarden*

Indien de deelneming eindigt vóór de pensioneringsdatum vanwege het eindigen van de dienstbetrekking, is het fonds bevoegd op verzoek van de gewezen deelnemer toe te staan, dat deze de pensioenopbouw vrijwillig voortzet. Hierbij gelden de volgende voorwaarden:

- a. het verzoek moet zijn gedaan binnen negen maanden na het einde van de deelneming;
- b. de voortzetting geldt voor een periode van maximaal drie jaar;
- c. het pensioengevend loon en de deeltijdfactoren worden gebaseerd op het pensioengevend loon en de deeltijdfactor die golden in het kalenderjaar voorafgaand aan de voortzetting van het deelnemerschap.;
- d. de premie ter zake van de voortgezette deelneming wordt aan het fonds voldaan op de wijze, in de termijnen en op de tijdstippen zoals door het fonds bepaald.

Als voor de gewezen deelnemer aanvullende pensioenaanspraken waren verzekerd overeenkomstig artikel 60, is het fonds bevoegd op verzoek van de gewezen deelnemer toe te staan, dat deze de opbouw van het pensioenkapitaal voortzet op basis van de storting in het laatste kalenderjaar.

2. *Nadere voorwaarden*

Indien het deelnemerschap eindigt vóór de pensioneringsdatum, waarbij geen loongerelateerde uitkeringen ontvangen worden en de gewezen deelnemer niet buiten het levensmiddelenbedrijf in dienstbetrekking werkzaam is, gelden de volgende aanvullende voorwaarden:

- a. het deelnemerschap op grond van artikel 1 onder a of b heeft ten minste drie jaar geduurd;
- b. de pensioenopbouw wordt slechts gewijzigd als de pensioenaanspraken van de deelnemer daardoor niet worden verbeterd;
- c. de vrijwillige voortzetting kan slechts plaatsvinden voor zover geen samenloop plaatsvindt met een pensioenregeling bij een eventuele nieuwe werkgever of een andere fiscaal gefacilieerde oudedagsvoorziening;
- d. de voortzetting kan niet plaatsvinden in de drie jaar vóór de pensioendatum, tenzij degene die de pensioenregeling vrijwillig voortzet aannemelijk maakt dat hij om medische redenen de dienstbetrekking heeft beëindigd.

3. *Beëindiging van de voortzetting*

De vrijwillige voortzetting eindigt:

- a. door het verstrijken van de maximale periode van drie jaar;
- b. door opzegging door de deelnemer, zijn eventuele werkgever of het fonds bij aangetekend schrijven, waarbij op zijn vroegst wordt opgezegd per de eerste dag van de maand volgend op de opzegging;
- c. indien de verschuldigde premie niet op de vervaldag is voldaan, met ingang van een door het fonds te bepalen tijdstip;
- d. zodra de deelnemer komt te behoren tot de kring van personen, die hetzij krachtens de wet verplicht zijn tot deelneming in het fonds of in enig ander bedrijfstakpensioenfonds hetzij ingevolge een overeenkomst als bedoeld in artikel 1, onder b, door het bestuur als deelnemers worden aangemerkt;
- e. op de dag direct voorafgaand aan de pensioneringsdatum;
- f. op de dag van overlijden van de deelnemer.

7 Arbeidsongeschiktheid

Artikel 36 Voortzetting bij WAO-uitkering

1. *Voortzetting van de pensioenopbouw*

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) naar een arbeidsongeschiktheid van 25% of meer, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt dan wel de AOW-leeftijd indien deze eerder gelegen is, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het fonds verschuldigd is, voor:

- ouderdomspensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

2. *Basis voor de premievrije voortzetting*

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag die gold in het kalenderjaar waarin de eerste dag gelegen is waarover WAO-uitkering wordt verleend, te vermenigvuldigen met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar en waarvan de noemer gelijk is aan het in dat kalenderjaar gelegen aantal kalenderdagen vóór de eerste dag waarover WAO-uitkering wordt verleend.

3. *Hoogte van de pensioengrondslag*

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met een percentage van:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 25-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%.

In de periode dat sprake is van een situatie als bedoeld in artikel 44 WAO, vindt echter vermenigvuldiging plaats met het voortzettingspercentage behorend bij het door het UWV vastgestelde fictieve arbeidsongeschiktheidspercentage, dat rekening houdt met inkomsten uit arbeid.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WAO-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. *Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid*

Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsgeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die verkregen wordt door de pensioengrondslag overeenkomend met het loon verdiend bij die werkgever in het kalenderjaar waarin de dag gelegen is waarop de WAO-uitkering wordt herzien, te herleiden tot een pensioengrondslag van een geheel kalenderjaar.

Indien de WAO-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij de verminderde arbeidsgeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, dan wel als gevolg van afnemende van de arbeidsongeschiktheid, en deze toeneming of afnemende tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid leidt, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt herzien. Indien de arbeidsongeschiktheid is geëindigd of is gedaald beneden 25%, wordt de premievrije voortzetting beëindigd met ingang van de dag waarop de WAO-uitkering wordt ingetrokken.

5. *Nadere voorwaarden*

Het bepaalde in dit artikel is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. reeds arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was op het tijdstip, waarop zijn deelneming laatstelijk aanving. Indien de deelnemer op dat tijdstip gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WAO was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WAO-uitkering tijdens de deelneming wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;
- b. niet binnen een jaar na ingang van de WAO-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel;
- c. niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het fonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

Het bestuur is bevoegd de premievrije pensioenopbouw met ingang van een door haar te bepalen datum toe te kennen, indien niet binnen de onder b genoemde termijn een verzoek tot toepassing van dit artikel is ontvangen.

6. *Gegevens UWV*

Het fonds is gerechtigd om voor vaststelling van het arbeidsongeschiktheidspercentage gebruik te maken van de van het UWV (het uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) ontvangen gegevens op basis van artikel 37 van de Pensioenwet.

Artikel 37 Voortzetting bij WIA-uitkering

1. *Voortzetting van de pensioenopbouw*

Gedurende de periode waarin de deelnemer recht heeft op een uitkering krachtens de Wet werk en inkomen naar arbeidsvermogen (WIA) naar een arbeidsongeschiktheid van 35% of meer, maar uiterlijk tot de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 67-jarige leeftijd bereikt dan wel de AOW-leeftijd indien deze eerder gelegen is, wordt de pensioenopbouw geheel of gedeeltelijk voortgezet, zonder dat premie aan het fonds verschuldigd is, voor:

- ouderdomspensioen;
- partnerpensioen; en
- wezenpensioen.

2. *Basis voor de premievrije voortzetting*

De rechten op pensioen over de in het eerste lid bedoelde periode worden vastgesteld op basis van de pensioengrondslag, die gold in het jaar direct voorafgaande aan de eerste dag van de wachttijd in de zin van de WIA, vermeerderd met eventuele verhogingen als bedoeld artikel 13 verleend in deze wachttijd. Indien het deelnemerschap direct voorafgaande aan de eerste dag van bedoelde wachttijd korter dan een jaar heeft geduurd, wordt de pensioengrondslag die gold in die kortere periode herleid tot een pensioengrondslag op jaarbasis.

3. *Hoogte van de pensioengrondslag*

De pensioengrondslag per kalenderjaar over de in het eerste lid bedoelde periode wordt vastgesteld, door de in het tweede lid bedoelde pensioengrondslag te vermenigvuldigen met:

- a. 25% bij een arbeidsongeschiktheid van 35-45%;
- b. 50% bij een arbeidsongeschiktheid van 45-65%;
- c. 100% bij een arbeidsongeschiktheid van 65-100%.

Indien recht bestaat op premievrije voortzetting gedurende een deel van een kalenderjaar, wordt de volgens het tweede lid vastgestelde pensioengrondslag voor dat kalenderjaar eerst vermenigvuldigd met een breuk, waarvan de teller gelijk is aan het aantal kalenderdagen waarover WIA-uitkering wordt verleend en waarvan de noemer gelijk is aan het aantal kalenderdagen in het desbetreffende kalenderjaar.

4. *Wijzigingen in de mate van arbeidsongeschiktheid*

Indien een toeneming van de arbeidsongeschiktheid leidt tot een hogere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid, waarbij de verminderde arbeidsgeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, wordt deze hogere pensioenopbouw - in afwijking van het tweede lid - gebaseerd op de pensioengrondslag, die gold in het jaar direct voorafgaande aan de eerste dag waarop de WIA- uitkering wordt herzien. Indien de deelneming bij deze aangesloten werkgever korter dan een jaar heeft geduurd, wordt de pensioengrondslag die gold in die kortere periode herleid tot een pensioengrondslag op jaarbasis. Indien de WIA-uitkering wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij de verminderde arbeidsgeschiktheid plaatsvindt bij een aangesloten werkgever, dan wel als gevolg van afnemering van de arbeidsongeschiktheid, en deze toeneming of afnemering tot een hogere of lagere pensioenopbouw overeenkomstig het derde lid leidt, wordt de premievrije pensioengrondslag aangepast met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt herzien. Indien de arbeidsongeschiktheid is geëindigd of is gedaald beneden 35%, wordt de premievrije voortzetting beëindigd met ingang van de dag waarop de WIA-uitkering wordt ingetrokken.

5. *Nadere voorwaarden*

Het bepaalde in de voorgaande leden is niet of niet meer van toepassing indien de deelnemer:

- a. reeds arbeidsongeschikt in de zin van de WIA was op het tijdstip, waarop zijn deelneming laatstelijk aanving. Indien de deelnemer op dat tijdstip gedeeltelijk arbeidsongeschikt in de zin van de WIA was, wordt premievrije voortzetting verleend indien en voor zover de WIA-uitkering tijdens de deelneming wordt herzien als gevolg van toeneming van de arbeidsongeschiktheid, waarbij deze toeneming leidt tot een hogere pensioenopbouw volgens het derde en vierde lid;
- b. niet binnen een jaar na ingang van de WIA-uitkering aan het fonds een verzoek doet tot toepassing van dit artikel;
- c. niet de inlichtingen verstrekt, die het fonds voor de toepassing van dit artikel nodig oordeelt. In dit geval bepaalt het fonds het tijdstip waarop dit artikel niet meer toegepast wordt.

Het bestuur is bevoegd de premievrije pensioenopbouw met ingang van een door haar te bepalen datum toe te kennen, indien niet binnen de onder b genoemde termijn een verzoek tot toepassing van dit artikel is ontvangen.

6. *Gegevens UWV*

Het fonds is gerechtigd om voor vaststelling van het arbeidsongeschiktheidspercentage gebruik te maken van de van het UWV (het uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen) ontvangen gegevens op basis van artikel 37 van de Pensioenwet.

Artikel 38 Arbeidsongeschiktheidspensioen

1. *Voorwaarden*

De deelnemer die in aanmerking komt voor een uitkering krachtens de Wet op de arbeidsongeschiktheidsverzekering (WAO) volgens een dagloon dat hoger is dan het voor betrokkene geldende wettelijk minimumloon per dag, heeft recht op een arbeidsongeschiktheidspensioen indien hij in aanmerking komt voor een vervolgutkering krachtens de WAO.

2. *Uitkeringsperiode*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen gaat in op de dag waarop de vervolgitkering krachtens de WAO ingaat

en eindigt:

- op de laatste dag waarop de vervolgitkering krachtens de WAO wordt verleend, óf
- op de dag direct voorafgaand aan de dag waarop het ouderdomspensioen ingaat, óf
- indien de deelnemer overlijdt vóór de hiervoor bedoelde dag en de nabestaande op grond van het vijfde lid recht heeft op een overlijdensuitkering, op de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin de uitkeringsgerechtigde overlijdt.

3. *Hoogte van het arbeidsongeschiktheidspensioen*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen bij een arbeidsongeschiktheid van 80% of meer bedraagt per dag het verschil tussen enerzijds 75% van 100/108ste maal het dagloon krachtens de WAO zoals dit geldt op de eerste WAO-dag en anderzijds de vervolgitkering die wordt verleend op de eerste dag waarover recht op vervolgitkering bestaat. Het hiervoor bedoelde dagloon wordt gemaximeerd op de wijze als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen.

Bij gedeeltelijke arbeidsongeschiktheid wordt een evenredige uitkering verleend, in die zin dat het percentage van 75 vervangen wordt bij een arbeidsongeschiktheid van:

15 - 25% door 14

25 - 35% door 21

35 - 45% door 28

45 - 55% door 35

55 - 65% door 42

65 - 80% door 50,75

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt vermeerderd met het percentage van de vakantie-uitkering volgens de WAO. Indien de WAO-uitkering op de in artikel 44 van de WAO genoemde wijze wordt uitbetaald, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen op overeenkomstige wijze uitbetaald.

4. *Tussentijdse wijzigingen*

Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt verlaagd of verhoogd met ingang van de dag waarop de vervolgitkering wordt herzien ter zake van verlaging respectievelijk van toeneming van de arbeidsongeschiktheid. Het arbeidsongeschiktheidspensioen wordt alsdan vastgesteld overeenkomstig het bepaalde in het derde lid.

5. *Overlijdensuitkering*

Indien de pensioengerechtigde overlijdt, wordt het arbeidsongeschiktheidspensioen, voor zover niet reeds uitbetaald, tot en met de laatste dag van de tweede maand, volgend op die waarin het overlijden plaatsvond, uitbetaald

- a. aan de nabestaande, óf
- b. aan de minderjarige kinderen, indien er geen nabestaande is, óf
- c. aan degene ten aanzien van wie de overledene grotendeels in de kosten van het bestaan voorzag en met wie hij in gezinsverband leefde, indien er geen nabestaande is en geen minderjarige kinderen.

8 Scheiding

Artikel 39 Pensioenverevening

1. *Pensioenverevening*

In geval van echtscheiding of scheiding van tafel en bed dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk, heeft de gewezen partner recht op pensioenverevening, tenzij de partners de toepasselijkheid van de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding hebben uitgesloten bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden. Op de pensioenverevening is het bepaalde bij of krachtens de Wet verevening pensioenrechten bij scheiding overigens onverminderd van toepassing.

2. *Recht op uitbetaling van ouderdomspensioen*

De gewezen partner heeft jegens het fonds een recht op uitbetaling van een deel van het ouderdomspensioen, mits binnen twee jaar na de inschrijving, bedoeld in artikel 40, derde lid, het fonds is geïnformeerd door een van beide partners door middel van een formulier, waarvan het model is vastgesteld door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en bekend is gemaakt in de Staatscourant.

Een recht op uitbetaling jegens het fonds sluit een recht op uitbetaling jegens de tot verevening verplichte partner uit.

3. *Uitbetaling*

Het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bedraagt de helft van het pensioen dat zou moeten worden uitbetaald indien:

- a. de tot verevening verplichte partner uitsluitend gedurende de deelnemingsjaren tussen de aanvang van het huwelijk dan wel het geregistreerd partnerschap en het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap zou hebben deelgenomen; én
- b. hij op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deelnemerschap beëindigd zou hebben.

Het hiervoor bedoelde pensioen omvat mede een aanvullende aanspraak op ouderdomspensioen die ingekocht zou worden bij toepassing van artikel 63, tweede lid, als de pensionering zou samenvallen met het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap. Indien het pensioen na ingang daarvan wordt verhoogd, wordt het bedrag dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner evenredig verhoogd. Een pensioen wordt niet verevend, indien op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap het deel van dat pensioen, waarop recht op uitbetaling ontstaat, gelijk aan of lager is dan de afkoopgrens.

4. *Afwijkende verdeling*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners, in afwijking van het derde lid, aanhef en onder a, overeenkomen, dat het deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, bepaald wordt op een door hen te kiezen vast percentage, dan wel dat de in het derde lid, onder a, bepaalde periode gewijzigd wordt.

Het door de partners overeen te komen deel van het pensioen dat uitbetaald moet worden aan de gewezen partner, kan niet worden bepaald op een percentage dat op het tijdstip van scheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap resulteert in een pensioenaanspraak gelijk aan of lager dan de afkoopgrens.

5. *Eigen recht op ouderdomspensioen*

Bij huwelijkse voorwaarden of bij een bij geschrift gesloten overeenkomst met het oog op de scheiding dan wel bij partnerschapsvoorwaarden kunnen de partners in geval van echtscheiding dan wel beëindiging van het geregistreerd partnerschap met wederzijds goedvinden of door ontbinding overeenkomen, dat het tweede lid buiten toepassing blijft en dat de partner die anders een recht op uitbetaling van ouderdomspensioen zou hebben verkregen, in de plaats van dat recht én zijn aanspraak op bijzonder partnerpensioen jegens het fonds een eigen recht op ouderdomspensioen verkrijgt. De overeenkomst is slechts geldig indien aan de overeenkomst een verklaring van het fonds is gehecht dat het instemt met bedoelde omzetting.

6. *Kosten*

Indien de partners omzetting van een deel van de aanspraak op ouderdomspensioen én de aanspraak op bijzonder partnerpensioen zijn overeengekomen, zoals bedoeld in het vijfde lid, wordt een bedrag van € 115,- aan kosten in rekening gebracht.

Artikel 40 Bijzonder partnerpensioen

1. *Voorwaarden*

De gewezen partner heeft aanspraak op bijzonder partnerpensioen indien:

- het huwelijk is geëindigd door echtscheiding of is ontbonden na scheiding van tafel en bed,
- het geregistreerd partnerschap is geëindigd anders dan door dood, vermissing of omzetting van een geregistreerd partnerschap in een huwelijk; óf
- de gezamenlijke huishouding anders dan door dood, vermissing of omzetting van de gemeenschappelijke huishouding in een huwelijk of geregistreerd partnerschap is geëindigd, waarbij de datum van beëindiging van de gezamenlijke huishouding blijkt uit een door de (gewezen) deelnemer of de gepensioneerde of de ex-partner overgelegde notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of door beide gewezen partners ondertekende gelijkkluidende verklaringen, waarbij de handtekeningen onder de overeenkomst of verklaringen door een notaris zijn gewaarmerkt.

2. *Uitkeringsperiode*

Het bijzonder partnerpensioen gaat in op

- de eerste dag van de maand, volgend op de maand waarin de (gewezen) deelnemer of gepensioneerde overlijdt
- en eindigt op
- de laatste dag van de maand waarin de gewezen partner overlijdt.

3. *Hoogte van het bijzonder partnerpensioen*

Het bijzonder partnerpensioen is gelijk aan de aanspraak op partnerpensioen op de dag van inschrijving in de registers van de burgerlijke stand van

- het vonnis van echtscheiding of ontbinding van het huwelijk na scheiding van tafel en bed, óf
- de verklaring dan wel de rechterlijke uitspraak van het met wederzijds goedvinden eindigen respectievelijk van de ontbinding van het geregistreerd partnerschap;
- dan wel op de dag van beëindiging van de gezamenlijke huishouding.

De hiervoor bedoelde aanspraak omvat mede een aanvullende aanspraak op partnerpensioen die ingekocht zou worden bij toepassing van artikel 63, tweede lid, als de pensionering zou samenvallen met de hiervoor bedoelde datum van beëindiging van het huwelijk, het geregistreerd partnerschap of de gezamenlijke huishouding.

In geval aanspraak op een bijzonder partnerpensioen bestaat voor twee of meer gewezen partners, wordt het bijzonder partnerpensioen voor de tweede of volgende gewezen partner verminderd met de reeds toegekende aanspraak dan wel aanspraken op bijzonder partnerpensioen.

4. *Afwijkende regeling*

Er bestaat geen aanspraak op bijzonder partnerpensioen, indien de man en de vrouw bij voorwaarden in verband met de partnerrelatie of een schriftelijk gesloten overeenkomst met betrekking tot de scheiding anders overeenkomen. Deze voorwaarden of overeenkomst zijn respectievelijk is slechts geldig indien het fonds zich bereid heeft verklaard hiermee in te stemmen en bereid is een uit de afwijking voortvloeiend risico te dekken dan wel het niveau van de uitkering aan te passen.

5. *Vervreemding bij overlijden*

Bij het overlijden van de deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde kan de gewezen partner het recht op bijzonder partnerpensioen vervreemden aan een eerdere of latere partner van de overleden deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde, mits dit wordt overeengekomen bij notariële akte, het fonds bereid is een eventueel uit die overdracht voortvloeiende wijziging van het risico te dekken en de vervreemding onherroepelijk is.

9 Verlaging / korting van pensioen

Artikel 41 Verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten

1. Het fonds kan verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten uitsluitend verlagen indien:
 - a. het fonds gezien de beleidsdekkingsgraad niet voldoet aan de op grond van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen;
 - b. het fonds niet in staat is binnen de daarvoor gestelde hersteltermijn te voldoen aan de op grond van de Pensioenwet gestelde eisen ten aanzien van het minimaal vereist eigen vermogen of het vereist eigen vermogen zonder dat de belangen van deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden, andere aanspraakgerechtigden of de werkgevers onevenredig worden geschaad; en
 - c. alle overige beschikbare sturingsmiddelen, met uitzondering van het beleggingsbeleid, zijn ingezet in het herstelplan, bedoeld in de Pensioenwet.
2. Het fonds informeert de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden en de werkgevers schriftelijk over het besluit tot verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.
3. De verlaging kan op zijn vroegst een maand nadat de deelnemers, gewezen deelnemers, gewezen partners, pensioengerechtigden, werkgevers en toezichthouder hierover geïnformeerd zijn, worden gerealiseerd.

10 Kosten en financiering

Artikel 42 Vaststelling van de premie

1. Premievaststelling

De premie voor de uitvoering van de verplichte pensioenregeling wordt door het bestuur, na overleg met de in artikel 9, tweede lid, van de statuten, genoemde werkgevers- en werknemersverenigingen, vastgesteld en zo nodig gewijzigd.

2. Premie

De premie is voor 2017 vastgesteld op:

- a. 20,80% van de pensioengrondslag voor het ouderdomspensioen, het partnerpensioen en het ANW-pensioen. Voor deze premie kan de werkgever een werknemersbijdrage van maximaal 6,00% op het loon van de deelnemer inhouden;
- b. 1,4% van het pensioengevend loon voor de inkoop als bedoeld in artikel 59. Voor deze premie kan de werkgever een werknemersbijdrage van maximaal 0,525% op het loon van de deelnemer inhouden.

3. Afwijkende premie werkgevers aangesloten bij Stichting Coop Pensioenfonds

- a. In afwijking van het tweede lid onder a kan de werkgever die op 31 december 2016 was aangesloten bij Stichting Coop Pensioenfonds in 2017 maximaal 6,92 % op het loon inhouden van de deelnemer. De verhouding werkgeversbijdrage en werknemersbijdrage zal gedurende de periode tot 1 januari 2020 wijzigen volgens onderstaande tabel, zodat op 1 januari 2020 de verhouding werkgeversbijdrage en werknemersbijdrage gelijk is aan de verhouding werkgeversbijdrage en werknemersbijdrage zoals op dat moment is bepaald in het tweede lid onder a.

Verhouding werkgeversbijdrage en werknemersbijdrage	2017	2018	2019	2020
Coop	66,73%	68,20%	69,66%	71,16%
Werknemer	33,27%	31,80%	30,34%	28,84%
Totaal	100%	100%	100%	100%

- b. In afwijking van het tweede lid onder b is de werkgever die op 31 december 2016 was aangesloten bij Stichting Coop Pensioenfonds geen premie verschuldigd voor de inkoop als bedoeld in artikel 59, en kan de werkgever deze werknemersbijdrage niet op het loon van de deelnemer inhouden. De werkgever die op 31 december 2016 was aangesloten bij Stichting Coop Pensioenfonds is echter wel de premie als bedoeld in het tweede lid onder b verschuldigd voor alle deelnemers die werkzaam zijn in een winkel die na 31 december 2016 onderdeel is geworden van de werkgever.

Artikel 43 Bijdrage van de deelnemer in de premie

Voor iedere deelnemer wordt jaarlijks premie geheven voor de financiering van de verplichte pensioenregeling. Deze premie is door de aangesloten werkgever verschuldigd. De aangesloten werkgever kan een gedeelte van de premie op het loon van de deelnemer inhouden.

Artikel 44 Niet aan het fonds afgedragen premie

Indien de werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij:

- a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b. er sprake is van boze opzet bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald en gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd;
- c. om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of nagelaten betrekkingen toekent.

11 Informatie vanuit het fonds

Artikel 45 Informatie over de pensioenregeling

1. *Aanvang deelneming*

Het fonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na aanvang van de deelneming over de kenmerken van de pensioenregeling, de uitvoering van de pensioenregeling en over persoonlijke omstandigheden die een actie van de werknemers kunnen vergen. De werknemer wordt daarbij ook gewezen op de website van het fonds en op de mogelijkheid het pensioenregister te raadplegen. Deze informatie wordt niet verstrekt als de werknemer uiterlijk zes maanden vóór aanvang van de deelneming in dienst is getreden bij dezelfde werkgever, op grond waarvan de deelnemer de hiervoor bedoelde informatie heeft ontvangen. Informatie die sinds de vorige verstrekking is gewijzigd wordt wel verstrekt.

2. *Informatie over de pensioenregeling*

De informatie over de kenmerken en de uitvoering van de pensioenregeling, bedoeld in het eerste lid, bevat in ieder geval het volgende:

- a. de pensioensoorten waarin de pensioenregeling voorziet;
- b. de pensioensoorten waarin de pensioenregeling niet voorziet;
- c. de wijze waarop pensioen wordt opgebouwd (waaronder het karakter van de pensioenovereenkomst);
- d. de keuzemogelijkheden van de deelnemer of gewezen deelnemer waarin de pensioenregeling voorziet;
- e. de risico's (waaronder de toeslagverlening en vermindering van pensioenaanspraken en pensioenrechten);
- f. de soorten uitvoeringskosten; en
- g. de beleidsdekkingsgraad met een omschrijving van de gevolgen ervan.

3. *Wijziging pensioenreglement*

Het fonds informeert de deelnemer binnen drie maanden na een wijziging in het pensioenreglement als gevolg van een wijziging in de pensioenovereenkomst over die wijziging en de mogelijkheid om het gewijzigde pensioenreglement op te vragen.

Artikel 46 Jaarlijkse pensioenopgave

1. Jaarlijkse informatie

Het fonds verstrekt de deelnemer jaarlijks:

- a. een opgave van de verworven pensioenaanspraken;
- b. een opgave van de reglementair te bereiken pensioenaanspraken;
- c. informatie over toeslagverlening;
- d. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten; en
- e. een opgave van de aan het voorafgaande kalenderjaar toe te rekenen waardeaan groei van pensioenaanspraken.

2. Te bereiken pensioenaanspraken

De reglementair te bereiken pensioenaanspraken betreffen een opgave van de hoogte van het periodiek uit te keren pensioen vanaf de ingangsdatum van het pensioen. Bij deze opgave wordt ten aanzien van het nabestaandenpensioen aangegeven wat de gevolgen zijn van de gekozen wijze van financieren.

3. Aanvullende pensioenaanspraken

Als de deelnemer deelneemt in de aanvullende pensioenregeling bedoeld in hoofdstuk 16, verstrekt het fonds jaarlijks aan de deelnemer een opgave van het saldo op de pensioenrekening aan het eind van het afgelopen kalenderjaar, alsmede een indicatie van het te bereiken voor periodieke uitkeringen aan te wenden kapitaal op de pensioendatum en de daarbij gehanteerde veronderstellingen. Aan de hand hiervan wordt tevens een indicatie gegeven van de aanspraak op ouderdomspensioen, die met dat kapitaal op pensioendatum kan worden verworven.

Artikel 47 Informatie aan gewezen deelnemers

1. Bij beëindiging van de deelneming

Het fonds verstrekt de deelnemer bij beëindiging van de deelneming;

- a. een opgave van de opgebouwde pensioenaanspraken, die behouden blijven bij beëindiging van de deelneming;
- b. informatie over toeslagverlening
- c. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- d. informatie die voor de deelnemer specifiek in het kader van de beëindiging relevant is;
- e. informatie over omstandigheden die betrekking hebben op het functioneren van de pensioenuitvoerder;
- f. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt;
- g. informatie over het recht op waardeoverdracht of de mogelijkheid tot waardeoverdracht als niet voldaan is aan de voorwaarden voor het wettelijk recht op waardeoverdracht;
- h. informatie over de gevolgen van arbeidsongeschiktheid;
- i. informatie over het actueel zijn van een herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
- j. informatie over de mogelijkheid tot vrijwillige voortzetting; en
- k. informatie over het recht een deel van het ouderdomspensioen uit te ruilen in partnerpensioen.

2. *Periodiek*

Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer een keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken;
- b. informatie over toeslagverlening; en
- c. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 48 Informatie aan gewezen partners

1. *Bij scheiding*

Het fonds verstrekt degene die gewezen partner wordt en een aanspraak verkrijgt op bijzonder partnerpensioen:

- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen;
- b. informatie over toeslagverlening;
- c. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- d. informatie die voor de gewezen partner specifiek van belang is; en
- e. informatie over de mogelijkheid van afkoop als de pensioenaanspraak onder de afkoopgrens ligt.

2. *Periodiek*

Het fonds verstrekt de gewezen partner een keer in de vijf jaar:

- a. een opgave van de opgebouwde aanspraak op bijzonder partnerpensioen;
- b. informatie over toeslagverlening; en
- c. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 49 Informatie aan pensioengerechtigden

1. *Voorafgaand aan de pensioeningang*

Het fonds verstrekt degene die pensioengerechtigde wordt:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen;
- c. informatie over toeslagverlening;
- d. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten;
- e. informatie die voor degene die pensioengerechtigde wordt specifiek in het kader van de pensioeningang van belang is;
- f. de keuzemogelijkheden die de pensioenregeling biedt;
- g. informatie over de mogelijkheid van afkoop als het pensioenrecht onder de afkoopgrens ligt; en
- h. indien degene (gewezen) deelnemer is aan de aanvullende pensioenregeling, informatie over de keuze tussen een vastgestelde of een variabele uitkering op de pensioneringsdatum en over de mogelijkheid het opgebouwde pensioenkapitaal per de pensioneringsdatum over te dragen aan een andere pensioenuitvoerder zoals bepaald in artikel 63, vierde lid.

2. *Periodiek*

Het fonds verstrekt de pensioengerechtigde jaarlijks:

- a. een opgave van zijn pensioenrecht;
- b. een opgave van de opgebouwde aanspraken op nabestaandenpensioen;
- c. informatie over toeslagverlening; en
- d. informatie over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten.

Artikel 50 Informatie over toeslagverlening en verlaging van pensioen

1. *Laag 1 van Pensioen 1-2-3 en jaarlijkse informatie*

De in de artikelen 45 tot en met 49 bedoelde informatie over toeslagverlening en over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten heeft betrekking op:

- a. de toeslagverlening over de afgelopen vijf jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd; en
- b. de verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten in de laatste vijf jaar.

2. *Laag 2 van Pensioen 1-2-3*

Het fonds stelt op zijn website informatie over toeslagverlening en over verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten beschikbaar die betrekking heeft op:

- a. de toeslagverlening over de afgelopen tien jaar waarbij wordt aangegeven in hoeverre de prijsinflatie hiermee is gecompenseerd en of dit in overeenstemming met het toeslagbeleid is geweest; en
- b. de verlaging van pensioenaanspraken en pensioenrechten in de laatste tien jaar.

3. *Wijziging toeslagbeleid*

De pensioenuitvoerder informeert de gewezen deelnemers, gewezen partners en pensioengerechtigden binnen drie maanden na een wijziging van het toeslagbeleid over die wijziging.

Artikel 51 Informatie op verzoek

1. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer, de gewezen partner of de pensioengerechtigde op verzoek een opgave van zijn opgebouwde pensioenaanspraken, reglementair te bereiken pensioenaanspraken of pensioenrecht, waarbij deze gegevens (vanaf een door de overheid te bepalen tijdstip) voor zover het ouderdomspensioen betreft, tevens weergegeven worden op basis van een pessimistisch scenario, een verwacht scenario en een optimistisch scenario.
2. Het fonds verstrekt de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek de informatie als bedoeld in artikel 47, tweede lid, respectievelijk artikel 48, tweede lid.
3. Het fonds verstrekt de deelnemer, de gewezen deelnemer of de gewezen partner op verzoek informatie die specifiek voor hem relevant is.
4. Het fonds verstrekt de deelnemer of gewezen deelnemer op verzoek informatie over de gevolgen van keuzes die de pensioenregeling biedt.

Artikel 51a Beschikbare informatie

1. Het fonds stelt op zijn website voor een ieder beschikbaar:
 - a. informatie over de pensioenregeling als bedoeld in artikel 45 (laag 1 van Pensioen 1-2-3);
 - b. verdere informatie over de pensioenregeling (laag 2 van Pensioen 1-2-3);
 - c. informatie over uitvoeringskosten;
 - d. het bestuursverslag en de jaarrekening;
 - e. de verklaring inzake beleggingsbeginselen;
 - f. informatie over het financieel crisisplan;
 - g. informatie over het herstelplan of geactualiseerd herstelplan;
 - h. het pensioenreglement;
 - i. het uitvoeringsreglement;
 - j. informatie over het van toepassing zijn van een aanwijzing door de toezichhouder; en
 - k. informatie over de aanstelling van een bewindvoerder.
2. Het fonds neemt in het bestuursverslag informatie op over de haalbaarheidstoets en de reële dekkingsgraad.
3. Indien de deelnemer, gewezen deelnemer, gewezen partner of pensioengerechtigde hierom verzoekt, verstrekt het fonds de in het eerste lid bedoelde informatie elektronisch of schriftelijk.

Artikel 52 Informatieverstrekking bij vertrek naar een andere lidstaat

Het fonds verstrekt deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die zich in een andere lidstaat vestigen informatie over hun pensioenaanspraken en pensioenrechten en over de mogelijkheden die hun op grond van de pensioenregeling worden geboden. Deze informatie is ten minste overeenkomstig de informatie die wordt verstrekt aan deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden die in Nederland blijven.

12 Aan te leveren informatie

Artikel 53 Informatieverstrekking door deelnemers en andere belanghebbenden

1. *Informatieverstrekking door deelnemers en andere belanghebbenden*

Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht aan het fonds, binnen een door het fonds gestelde termijn, alle stukken en gegevens te verstrekken die het fonds nodig acht voor de goede uitvoering van de statuten en van dit reglement. Indien deze verplichting niet wordt nagekomen, is het fonds bevoegd de nodige gegevens naar beste weten vast te stellen en te registreren. Indien gedurende een jaar na bekendmaking niet gereageerd is op door het fonds geregistreerde gegevens, mag het fonds veronderstellen dat deze correct zijn en is het fonds bevoegd eventueel later gemelde wijzigingen niet door te voeren.

2. *Eindigen gezamenlijke huishouding*

De deelnemer, gewezen deelnemer of gepensioneerde van wie de gezamenlijke huishouding is geëindigd, is verplicht de beëindiging van de gezamenlijke huishouding te melden aan het fonds, onder overlegging van een notariële akte, dan wel een onderhandse overeenkomst of door beide gewezen partners ondertekende gelijklopende verklaringen, waarbij de handtekeningen onder de overeenkomst of verklaringen door een notaris zijn gewaarmerkt.

3. *Uitsluiten van aansprakelijkheid*

Het fonds aanvaardt geen aansprakelijkheid voor de gevolgen van het niet aanleveren van informatie, dan wel het aanleveren van onvolledige, onjuiste of niet tijdige informatie.

Artikel 54 Verplichting van deelnemers en andere belanghebbenden

Naleving statuten en reglementen

Elke deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde is verplicht tot naleving van het bij of krachtens de statuten en dit reglement bepaalde.

13 Overige bepalingen

Artikel 55 Klachten

1. *Klachtenregeling*

Een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde heeft het recht bij de administrateur een klacht in te dienen over de uitvoering van dit reglement. De klacht kan zowel mondeling als schriftelijk als per e-mail worden ingediend. De klacht bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt.

2. *Behandeling van de klacht*

De klacht wordt als volgt afgehandeld.

- a. De administrateur stuurt binnen twee werkdagen na de dag van ontvangst van de klacht aan klager een schriftelijke ontvangstbevestiging dan wel een ontvangstbevestiging per e-mail, tenzij de klacht binnen twee werkdagen kan worden afgehandeld. De ontvangstbevestiging bevat informatie over de verwachte termijn van afhandeling en geeft aan tot wie de klager zich kan wenden bij vragen;
- b. De klacht wordt in beginsel binnen tien werkdagen na de dag van ontvangst afgehandeld. Indien de klacht niet binnen deze termijn kan worden afgehandeld, deelt de administrateur dit vóór het einde van die termijn schriftelijk, dan wel per e-mail aan klager mee, waarbij een nieuwe afhandelingstermijn wordt vermeld;
- c. Klager kan zich ter behartiging van zijn belangen laten vertegenwoordigen door een gemachtigde;
- d. Klager wordt in de gelegenheid gesteld zijn standpunt nader toe te lichten, indien dit noodzakelijk is voor de goede afhandeling van zijn klacht;
- e. Klager heeft recht op inzage in het klachtdossier;
- f. Het oordeel over de klacht dient gebaseerd te zijn op een toereikend onderzoek en op voor klager kenbare feiten en stukken;
- g. De beslissing dient te berusten op een deugdelijke motivering en dient op alle onderdelen van de klacht in te gaan. De beslissing bevat een oordeel over de vraag of de wijze van uitvoering van de werkzaamheden waarover geklaagd wordt voldoende zorgvuldig jegens klager is geweest;
- h. Indien na een gedegen onderzoek wordt vastgesteld dat het niet mogelijk is de ware toedracht met zodanige zekerheid te achterhalen dat daarop een oordeel gebaseerd kan worden, kan het geven van een oordeel achterwege blijven;
- i. De beslissing op de klacht wordt schriftelijk aan klager meegedeeld, tenzij klager heeft aangegeven daarop geen prijs te stellen.

3. *Beroep op het bestuur*

Indien klager het niet eens is met de beslissing van de administrateur, heeft klager het recht in beroep te gaan bij het bestuur, die zich laat adviseren door de klachten- en geschillencommissie. Dit wordt bij de beslissing op de klacht aan klager meegedeeld. Klager kan binnen veertien dagen nadat hij over de beslissing op de klacht is geïnformeerd, schriftelijk, mondeling of per e-mail verzoeken de klacht aan de klachten- en geschillencommissie voor te leggen. Dit verzoek bevat zo duidelijk mogelijk een omschrijving van de redenen waarom naar het oordeel van klager de beslissing op de klacht niet in stand kan blijven. De klachten- en geschillencommissie adviseert het bestuur over de vraag of de beslissing op de klacht in redelijkheid genomen had kunnen worden. Het bestuur beslist overeenkomstig het advies van de commissie, tenzij zwaarwichtige belangen tot een ander besluit aanleiding geven. Klager wordt zo spoedig mogelijk op de hoogte gesteld van het besluit van het bestuur.

4. *Beroep op de Ombudsman Pensioenen*

Indien het bestuur de beslissing van de administrateur bevestigt, heeft klager het recht een beroep te doen op de Ombudsman Pensioenen. Dit wordt bij de beslissing van de klachten- en geschillencommissie aan klager meegedeeld. De klacht wordt als volgt afgehandeld:

- a. De Ombudsman neemt klachten of geschillen in behandeling, die betrekking hebben op de uitvoering van dit reglement;
- b. De Ombudsman neemt een klacht of geschil niet in behandeling indien:
 - klager geen gebruik gemaakt heeft van de mogelijkheid een klacht in te dienen bij de administrateur, dan wel klager, indien hij het niet eens is met de beslissing van de administrateur, niet in beroep is gegaan bij het bestuur; of
 - hem bekend is dat deze in handen van een advocaat is gesteld of aan het oordeel van de rechter is onderworpen.
- c. Klachten of geschillen kunnen zowel schriftelijk als mondeling aan de Ombudsman worden voorgelegd;
- d. De Ombudsman kan te allen tijde deskundigen raadplegen bij de behandeling van bij hem ingediende klachten;
- e. De Ombudsman handelt een klacht of geschil af door het geven van een schriftelijk advies dat hij uitsluitend aan klager en het bestuur ter kennis brengt;
- f. Indien het bestuur besluit het advies van de Ombudsman niet op te volgen, stelt het fonds klager daarvan schriftelijk en gemotiveerd in kennis. Het fonds verstrekt de Ombudsman een afschrift van het besluit. De Ombudsman doet daarvan mededeling aan het bestuur van de Pensioenfederatie onder overlegging van het uitgebrachte advies.

Artikel 56 Geschillen

1. Klachten- en geschillencommissie

Een deelnemer, gewezen deelnemer, andere aanspraakgerechtigde of pensioengerechtigde die een geschil heeft met het fonds inzake een besluit van het bestuur, niet zijnde een besluit van algemene strekking of een besluit als bedoeld in artikel 4, kan dit geschil voorleggen aan de klachten- en geschillencommissie bedoeld in artikel 26 van de statuten. De klachten- en geschillencommissie brengt in een voorgelegd geschil een advies aan het bestuur uit of bevordert een schikking tussen partijen. De werkwijze van de klachten- en geschillencommissie is vastgelegd in het reglement van de klachten- en geschillencommissie.

2. Bezwaar bij vrijstelling

Degene wiens belang rechtstreeks bij een besluit over vrijstelling is betrokken, kan tegen een besluit om vrijstelling te verlenen of te weigeren of in te trekken, dan wel tegen de daaraan verbonden voorwaarden, bezwaar maken bij het bestuur. Het bezwaarschrift wordt door belanghebbende ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het bezwaarschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het bezwaar. Bij het nemen van een besluit op het bezwaarschrift wordt het bestuur geadviseerd door de Adviescommissie Bezwaarschriften vrijstellingsbesluiten.

3. Beroep bij vrijstelling

De belanghebbende kan tegen een besluit op het bezwaarschrift beroep instellen bij de rechtbank te Rotterdam, sector bestuursrecht. Het beroepschrift wordt ingediend binnen zes weken na de dag waarop het besluit bekend is gemaakt. Het beroepschrift wordt ondertekend en bevat ten minste de naam en het adres van de indiener, de dagtekening, een omschrijving van het bestreden besluit en de gronden van het beroep. Tevens wordt een afschrift van het bestreden besluit bijgevoegd.

Artikel 57 Hardheidsclausule

In incidentele, niet van algemene aard zijnde, gevallen, waarin dit reglement niet voorziet, alsmede in gevallen, waarin strikte toepassing van dit reglement tot onbillijkheden zou leiden, beslist het bestuur, met inachtneming van eventuele wettelijke bepalingen, mits daarbij niet in strijd wordt gehandeld met de statuten.

14 Overgangsbepalingen

Artikel 58 Overgangsbepalingen

- Aanspraken opgebouwd tot en met 31 december 2015*

De tot en met 31 december 2015 opgebouwde pensioenaanspraken blijven per die datum vastgesteld overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het van toepassing zijnde pensioenreglement. Op deze aanspraken is artikel 13 van toepassing.
- Premie verschuldigd tot en met 31 december 2015*

De tot en met 31 december 2015 verschuldigde premies blijven verschuldigd overeenkomstig hetgeen in die periode bepaald was in het van toepassing zijnde pensioenreglement.
- Voortzetting pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid*

De voortzetting van de pensioenopbouw wegens arbeidsongeschiktheid vindt plaats overeenkomstig de artikelen 15, tweede lid en 25 tweede lid.
- Omzetting opgebouwde aanspraken op ouderdomspensioen*

De tot en met 31 december 2015 opgebouwde aanspraken van de (gewezen) deelnemers op ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt alsmede de voorwaardelijk in te kopen aanspraken als bedoeld in artikel 59, worden per 1 januari 2016 omgezet in aanspraken respectievelijk voorwaardelijke aanspraken op ouderdomspensioen met als pensioendatum de eerste dag van de maand waarin de 67-jarige leeftijd wordt bereikt. De omzetting vindt plaats door de tot en met 31 december 2015 opgebouwde aanspraken en de voorwaardelijke aanspraken als bedoeld in artikel 59 op ouderdomspensioen te vermenigvuldigen met een omzettingsvoet. De te hanteren omzettingsvoet is door het bestuur vastgesteld op basis van collectieve actuariële gelijkwaardigheid en is gelijk voor mannen en vrouwen. De omzettingsvoet bedraagt 112,35%.

Totdat de omzetting van de tot en met 31 december 2015 opgebouwde aanspraken administratief heeft plaatsgevonden, worden voor deze aanspraken de flexibiliserings- en afkoopvoeten gehanteerd op basis van pensioenleeftijd 65 zoals in de bijlage opgenomen.

De tot en met 31 december 2015 opgebouwde aanspraken op partnerpensioen, wezenpensioen en bijzonder partnerpensioen blijven ongewijzigd.

15 Voorwaardelijk pensioen

Artikel 59 Inkoop over verleden diensttijd pensioenregeling 2006

1. *Inkoop over verleden diensttijd*

De in artikel 15, tweede lid bedoelde aanspraak op ouderdomspensioen en de in artikel 25, tweede lid bedoelde aanspraak op partnerpensioen worden onder de voorwaarden genoemd in het tweede tot en met het vijfde lid en met inachtneming van de bij dit artikel opgenomen toelichting, verhoogd met een in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen over een of meer perioden gelegen vóór 1 januari 2006 voor de deelnemer die:

- a. geboren is in de periode 1950 tot en met 1981;
- b. zowel op 31 december 2003 als op 1 januari 2004 deelnemer was in de zin van artikel 1, onder a of b; en
- c. onafgebroken tot en met 31 december 2005 deelnemer is gebleven in de zin van artikel 1, onder a of b.

De deelneming wordt geacht onafgebroken te zijn bij een onderbreking van maximaal één maand, dan wel bij een onderbreking wegens werkloosheid indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, die eventueel onderbroken is door een uitkering krachtens de Ziektewet. Het bepaalde in dit lid geldt niet voor de deelnemer die tot 1 januari 2008 deelnemer was in de Stichting Bedrijfstakpensioenfondsen voor het Melk- en Zuiveldetailhandelsbedrijf.

2. *Financiering van de inkoop*

- a. De financiering van de in het eerste lid bedoelde in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt uitgesteld tot de daadwerkelijke inkoop daarvan. Deze aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen wordt gedeeltelijk ingekocht op:
 - 31 december 2016; of
 - de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt als deze gelegen is voor 31 december 2016; of
 - op de pensioneringsdatum als deze gelegen is voor 31 december 2016 en voor de eerste dag van de maand waarin de deelnemer de 65-jarige leeftijd bereikt.
- b. De gedeeltelijke inkoop vindt alleen plaats indien de deelneming in de zin van artikel 1, onder a of b, onafgebroken van 1 januari 2006 is voortgezet tot en met 31 december 2016 óf tot de eerste dag van de maand waarin de 65-jarige leeftijd wordt bereikt (mits gelegen vóór 31 december 2016) óf tot de eerder gelegen pensioneringsdatum (mits gelegen vóór 31 december 2016). De deelneming wordt geacht onafgebroken te zijn bij een onderbreking van maximaal één maand, dan wel bij een onderbreking wegens werkloosheid indien en zolang de deelnemer recht heeft op een loongerelateerde uitkering krachtens de Werkloosheidswet, die eventueel onderbroken is door een uitkering krachtens de Ziektewet.

- c. De inkoop vindt alleen plaats zolang er sprake is van premieheffing als bedoeld in artikel 42 lid 2 sub c en indien en voor zover de financiële middelen hiertoe toereikend zijn.
- d. Tenzij cao-partijen anders besluiten, vindt van 2017 tot en met 2020 jaarlijks op 31 december verdere gedeeltelijke inkoop plaats voor de deelnemers wiens deelneming in de zin van artikel 1, onder a of b, onafgebroken is voortgezet tot het moment van inkoop. Deze inkoop vindt alleen plaats zolang er sprake is van premieheffing als bedoeld in artikel 42 lid 2 sub c en indien en voor zover de financiële middelen hiertoe toereikend zijn.

Op de jaarlijkse pensioenopgave, als bedoeld in artikel 46, worden vermeld de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde en ingekochte pensioenaanspraken, een en ander met inachtneming van de bij dit artikel opgenomen toelichting.

3. *Inkoopbedrag*

De met inachtneming van het eerste en tweede lid in te kopen aanspraak is eenmalig vastgesteld op 1 januari 2006 en is gelijk aan het verschil tussen enerzijds het vervroegd ouderdomspensioen over de periode tussen de beoogde pensioneringsleeftijd en de 65-jarige leeftijd en anderzijds 80% van het gemiddelde pensioengevend loon in 2005. Toekenning en opbouw vinden plaats met inachtneming van fiscale wetgeving.

Onder vervroegd ouderdomspensioen wordt verstaan het ouderdomspensioen op de beoogde pensioneringsleeftijd dat gebaseerd is op:

- het in de periode 2004 en 2005 opgebouwde prepensioen, dan wel het ouderdomspensioen dat verkregen is door uitruil van dit prepensioen; en
- het ouderdoms- en partnerpensioen dat vanaf 2006 wordt opgebouwd, voor zover dit meer bedraagt dan het ouderdoms- en partnerpensioen dat opgebouwd zou worden op grond van de tot en met 31 december 2005 geldende pensioenregeling.

Als beoogde pensioneringsleeftijd geldt:

- a. 60 jaar en 10 maanden voor de deelnemers die geboren zijn in 1950;
- b. 60 jaar en 11 maanden voor de deelnemers die geboren zijn in januari of februari 1951;
- c. 61 jaar voor de deelnemers die geboren zijn in maart of april 1951;
- d. 61 jaar en één maand voor de deelnemers die geboren zijn in mei of juni 1951;
- e. 61 jaar en twee maanden voor de deelnemers die geboren zijn in juli of augustus 1951;
- f. 61 jaar en drie maanden voor de deelnemers die geboren zijn in september of oktober 1951;
- g. 61 jaar en vier maanden voor de deelnemers die geboren zijn in november of december 1951;
- h. 61 jaar en vijf maanden voor de deelnemers die geboren zijn in januari of februari 1952;
- i. 61 jaar en zes maanden voor de deelnemers die geboren zijn in maart of april 1952;
- j. 61 jaar en zeven maanden voor de deelnemers die geboren zijn in mei of juni 1952;
- k. 61 jaar en acht maanden voor de deelnemers die geboren zijn in juli of augustus 1952;
- l. 61 jaar en negen maanden voor de deelnemers die geboren zijn in september of oktober 1952;
- m. 61 jaar en tien maanden voor de deelnemers die geboren zijn in november of december 1952;
- n. 61 jaar en elf maanden voor de deelnemers die geboren zijn in januari of februari 1953;
- o. 62 jaar voor de deelnemers die geboren zijn in maart en april 1953;
- p. 62 jaar en één maand voor de deelnemers die geboren zijn in mei of juni 1953;

- q. 62 jaar en twee maanden voor de deelnemers die geboren zijn in juli of augustus 1953;
- r. 62 jaar en drie maanden voor de deelnemers die geboren zijn in september of oktober 1953;
- s. 62 jaar en vier maanden voor de deelnemers die geboren zijn in de periode november 1953 tot en met december 1981.

4. *Informatieverstrekking*

De in het vijfde lid vervatte tekst wordt opgenomen in:

- a. de eerste schriftelijke informatieverstrekking aan de deelnemer dat er aanspraken over verstreken dienstjaren met uitgestelde financiering worden toegezegd;
- b. de jaarlijkse opgave aan de deelnemer over de in totaal toegezegde aanspraken en de reeds gefinancierde pensioenaanspraken;
- c. de schriftelijke informatie over de in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen die op verzoek van de deelnemer wordt verstrekt.

5. *Vrijwaringsclausule*

Het pensioen dat voor u zal worden ingekocht omdat u in het verleden gedurende uw dienstbetrekking(en) een of meer perioden hebt gehad waarin minder pensioen is opgebouwd dan op grond van de fiscale regelgeving mogelijk is, wordt pas opgebouwd op het moment dat en voor zover de toegezegde aanspraken zijn gefinancierd.

Wanneer uw deelname aan de pensioenregeling eindigt voordat deze aanspraken (volledig) zijn gefinancierd, heeft u alleen recht op het op dat moment gefinancierde en opgebouwde deel van deze pensioenaanspraken. Indien bij beëindiging van de deelname aan de pensioenregeling nog geen toegezegd pensioen over verstreken dienstjaren voor u is ingekocht en opgebouwd, heeft u dus ook geen recht op dit deel van uw toezegging. Als aan u is toegezegd dat pensioenaanspraken over verstreken dienstjaren worden ingekocht, dan moeten deze uiterlijk binnen vijftien jaren nadat de toezegging is gedaan, zijn gefinancierd. Wanneer u binnen die vijftien jaar met pensioen zou gaan, moeten de in te kopen pensioenaanspraken al eerder zijn gefinancierd, namelijk uiterlijk op het moment van uw pensionering. Een eenmaal gedane toezegging tot inkoop van aanspraken over het verleden kan in beginsel niet worden ingetrokken of gewijzigd.

Toelichting bij artikel 59

Artikel 59 geeft bepalingen over een onder voorwaarden in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen. Zolang deze aanspraak niet is ingekocht en gefinancierd, is het geen pensioen en heeft de deelnemer hierop nog geen recht. Inkoop van deze aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen vindt alleen plaats voor zover de financiële middelen van het fonds hiervoor toereikend zijn. De volgende besluiten zijn genomen omtrent de inkoop van het voorwaardelijk pensioen:

- voor de deelnemers die in 2015 aan de in het eerste en tweede lid genoemde voorwaarden voldoen en die in 2015 de pensioneringsdatum dan wel de 65-jarige leeftijd bereiken wordt 60% van de aan de hand van het derde lid bepaalde in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen daadwerkelijk ingekocht en toegekend.
- voor de deelnemers die in 2016 aan de in het eerste en tweede lid genoemde voorwaarden voldoen en die in 2016 de pensioneringsdatum dan wel de 65-jarige leeftijd bereiken wordt 60% van de aan de hand van het derde lid bepaalde in te kopen aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen daadwerkelijk ingekocht en toegekend.
- voor de overige deelnemers die in aanmerking komen voor een voorwaardelijke aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen vindt op 31 december 2016 gedeeltelijke inkoop plaats op basis van de op 31 december 2016 beschikbare financiële middelen. Het inkooppercentage wordt in het voorjaar van 2017 door het bestuur vastgesteld.
- Tenzij cao-partijen anders besluiten, zal tevens voor de overige deelnemers die in aanmerking komen voor een voorwaardelijke aanspraak op ouderdomspensioen en partnerpensioen van 2017 tot en met 2020 jaarlijks op 31 december gedeeltelijke inkoop plaatsvinden. Deze inkoop vindt slechts plaats zolang er sprake is van premieheffing voor het voorwaardelijk pensioen en vindt plaats op basis van de op dat moment beschikbare middelen.

16 Aanvullende pensioenaanspraken

Artikel 60 Afspraken over aanvullende pensioenaanspraken

1. *Aanvullingen op de basispensioenregeling*

Het fonds kan op verzoek van een aangesloten werkgever voor de deelnemers, bedoeld in artikel 1, onder a of b, die in dienst zijn van deze werkgever en een loon ontvangen dat op jaarbasis hoger is dan het maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis, pensioenaanspraken verzekeren in aanvulling op de aanspraken die voortvloeien uit de basispensioenregeling.

2. *Premieovereenkomst*

De in het eerste lid bedoelde aanvullende pensioenaanspraken zijn gebaseerd op een door de aangesloten werkgever met de desbetreffende werknemers gesloten premieovereenkomst, dat is een pensioenovereenkomst inzake een vastgestelde premie. Het kapitaal dat ontstaat uit de som van de beschikbaar gestelde premies en de daarop behaalde rendementen wordt uiterlijk op de pensioendatum omgezet in een pensioenuitkering, dan wel in een variabele pensioenuitkering als het pensioenkapitaal wordt overgedragen aan een andere pensioenuitvoerder zoals bedoeld in artikel 63, vierde lid.

3. *Uitvoeringsovereenkomst*

Het in dit artikel bepaalde is mede gebaseerd op de tussen de aangesloten werkgever en het fonds gesloten uitvoeringsovereenkomst. In deze overeenkomst worden de verplichtingen van de werkgever in het kader van de uitvoering van deze afspraken vastgelegd.

4. *Niet aan het fonds afgedragen premie*

De in het eerste lid bedoelde deelnemer heeft alleen aanspraak op aanvullende pensioenaanspraken indien en voor zover de daartoe verschuldigde premie aan het fonds is betaald. Indien de werkgever de premie niet aan het fonds heeft betaald, wordt voor de vaststelling van de pensioenaanspraken van de deelnemer en zijn nagelaten betrekkingen de premie geacht aan het fonds te zijn betaald, tenzij:

- a. het premie betreft die verschuldigd is over de in artikel 64, lid 1, onder c, van de Werkloosheidswet bedoelde periode;
- b. er sprake is van boze opzet bij werkgever en werknemer. Hiervan is in ieder geval sprake indien het premie betreft die verschuldigd is door een werkgever, die welbewust de premie niet heeft betaald en gebleken is dat de werknemer daarmee heeft ingestemd; of
- c. om een andere reden niet van het fonds kan worden verwacht dat het pensioenaanspraken aan de deelnemer of nagelaten betrekkingen toekent.

Artikel 61 **Maximum premies en pensioengevend loon**

1. *Maximum premies*

De geldende maximum aanvullende premies met ingang van 1 januari 2016 uitgedrukt in een percentage van het loon dat meer bedraagt dan het maximum premieloon als bedoeld in hoofdstuk 3 van de Wet financiering sociale verzekeringen op jaarbasis, zijn weergegeven in onderstaande tabel. In de maximumpremie is rekening gehouden met een bijdrage van 2% voor kosten.

<i>Leeftijd deelnemer</i>	<i>Maximumpremie</i>
21 tot en met 24 jaar	5,80%
25 tot en met 29 jaar	7,00%
30 tot en met 34 jaar	8,30%
35 tot en met 39 jaar	10,00%
40 tot en met 44 jaar	12,00%
45 tot en met 49 jaar	14,50%
50 tot en met 54 jaar	17,60%
55 tot en met 59 jaar	21,20%
60 tot en met 64 jaar	25,50%
65 tot en met 66 jaar	28,80%

Bij deze maximum premies is geen rekening gehouden met de fiscale ruimte, die eventueel al benut wordt in andere pensioenvoorzieningen.

2. *Begrenzing pensioengevend loon*

Het pensioengevend loon dat meer bedraagt dan € 103.317,-- (2017) blijft buiten aanmerking. Indien de dienstbetrekking een deel van een kalenderjaar betreft, dan wel de werknemer minder dan de volledige arbeidstijd werkzaam is, wordt het in de vorige volzin bedoelde maximum naar evenredigheid toegepast.

Artikel 62 **Opbouw pensioenkapitaal**

1. *Storting*

De aangesloten werkgever stort voor iedere deelnemer, bedoeld in artikel 60, eerste lid, achteraf per kwartaal de premie die verschuldigd is volgens overeenkomst genoemd in artikel 60, tweede lid.

De aangesloten werkgever is verplicht ten minste 10% van de premie te betalen. De premies worden op de dag van ontvangst geboekt op een ten name van de deelnemer staande pensioenrekening, onder aftrek van een bijdrage van 2% voor kosten en 8% voor de dekking van het overlijdensrisico. Indien en voor zover de premie een percentage bedraagt van niet tot het regelmatig genoten loon behorende loonbestanddelen, is het overlijdensrisico niet gedekt en zal er geen aftrek plaatsvinden van 8% voor de dekking van het overlijdensrisico.

2. *Rendement*

Het saldo van de pensioenrekening wordt jaarlijks per 31 december verhoogd of verlaagd op basis van het door het fonds in dat jaar behaalde rendement inclusief rentehedge, verminderd met een bijdrage van 1%-punt voor kosten.

Bij overlijden of pensionering van de deelnemer of gewezen deelnemer wordt het saldo vanaf 1 januari van dat jaar tot de datum van beëindiging verhoogd met 3% op jaarbasis; als het rendement van het voorgaande jaar op dat moment nog niet is vastgesteld, wordt het saldo per 31 december van het voorgaande jaar eveneens verhoogd met 3% op jaarbasis.

Het saldo van de gewezen deelnemer die een uitgaande waardeoverdracht laat plaatsvinden, wordt vanaf 1 januari van dat jaar tot de overdrachtsdatum verhoogd met 3% op jaarbasis; als het rendement van het voorgaande jaar nog niet bekend is op het moment dat de (voorlopige) opgave aan de ontvangende pensioenuitvoerder wordt verstrekt, wordt het saldo per 31 december van het voorgaande jaar eveneens verhoogd met 3% op jaarbasis.

Artikel 63 Omzetting in pensioen

1. *Overlijden*

Indien een deelnemer of een gewezen deelnemer overlijdt, wordt het opgebouwde pensioenkapitaal omgezet in een ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen, waarbij indien een deelnemer overlijdt, het ouderdomspensioen, partnerpensioen en wezenpensioen wordt vermeerderd met een bedrag dat gebaseerd wordt op een pensioenkapitaal dat nog opgebouwd zou worden indien de deelnemer niet was overleden en hij van de dag van overlijden tot de pensioendatum zou hebben deelgenomen aan de regeling aanvullende pensioenaanspraken op basis van de storting in het laatste kalenderjaar. Het ouderdomspensioen vervalt vervolgens aan het fonds.

Voor zover de storting in het laatste kalenderjaar gebaseerd is op een percentage van niet tot het regelmatig genoten loon behorende loonbestanddelen, wordt deze storting buiten beschouwing gelaten bij de vermeerdering van het partnerpensioen en wezenpensioen. Indien als gevolg van deze aanvulling de voor deze pensioenen geldende fiscale maxima overschreden zouden worden, bedraagt de aanvulling het verschil tussen het partnerpensioen en het wezenpensioen, opgebouwd volgens de artikelen 25 en 27, en de fiscale maxima. Het overblijvende pensioenkapitaal wordt uitgekeerd in een bedrag ineens.

2. *Pensionering*

Indien het ouderdomspensioen ingaat, wordt het opgebouwde pensioenkapitaal omgezet in een aanvulling op het ouderdomspensioen, alsmede in een aanvulling op de aanspraak op partnerpensioen en wezenpensioen. Indien als gevolg van deze aanvullingen de voor deze pensioenen bestemde fiscale maxima overschreden zouden worden, bedragen de aanvullingen het verschil tussen dit pensioen dan wel deze pensioenaanspraken, opgebouwd volgens de artikelen 15, 25 en 27, en de fiscale maxima. Het overblijvende pensioenkapitaal wordt uitgekeerd in een bedrag ineens.

3. *Grondslagen*

Bij de omzetting zoals bedoeld in het eerste en tweede lid, worden de berekeningsgrondslagen gehanteerd, zoals die door het bestuur van het fonds zijn vastgesteld.

4. *Waardeoverdracht*

In afwijking van het bepaalde in het tweede lid is het fonds verplicht op verzoek van de (gewezen) deelnemer het opgebouwde pensioenkapitaal bij het bereiken van de pensioneringsdatum rechtstreeks over te dragen aan een andere pensioenuitvoerder indien:

- a. de overdrachtswaarde zodanig wordt vastgesteld dat de voor mannen en vrouwen te verwerven pensioenrechten gelijk zijn waarbij aan het vereiste van collectieve actuariële gelijkwaardigheid op basis van dezelfde grondslagen wordt voldaan;
- b. het verzoek van de (gewezen) deelnemer tot waardeoverdracht partnerpensioen betreft voor de waardeoverdracht van dit partnerpensioen tevens vereist is dat de partner die begunstigde is voor het partnerpensioen met de waardeoverdracht instemt; en
- c. het pensioenkapitaal na de overdracht wordt aangewend voor een variabele pensioenuitkering.

Deze bepaling is van overeenkomstige toepassing op het eerste lid.

17 Inwerkingtreding

Artikel 64 Inwerkingtreding

Dit reglement is in werking getreden op 1 januari 2016 en is laatstelijk gewijzigd per 1 januari 2017.

Artikel 65 Glijclausule

Indien de onderhavige pensioenregeling niet in overeenstemming is met de opvattingen van de belastingdienst en diengevolge de pensioenregeling niet of niet volledig als zodanig wordt aanvaard, zal de regeling op grond van artikel 19c Wet op de loonbelasting 1964 worden aangepast tot een door de belastingdienst aanvaardbaar niveau.

Bijlage

Afkoop- en ruilvoeten per 1 januari 2017

Artikel 16 lid 3

Uitruil ouderdomspensioen naar latent partnerpensioen bij ontslag

	2017
Bij ontslag op leeftijd	Leidt een uitruil van uitgesteld levenslang ouderdomspensioen tot een verhoging van het latent levenslang partnerpensioen van
21	445%
22	442%
23	438%
24	434%
25	431%
26	427%
27	423%
28	420%
29	416%
30	413%
31	409%
32	406%
33	402%
34	399%
35	409%
36	406%
37	403%
38	400%
39	398%
40	395%
41	393%
42	391%
43	388%
44	386%
45	369%
46	367%
47	365%
48	363%
49	362%

2017

Bij ontslag op leeftijd	Leidt een uitruil van uitgesteld levenslang ouderdomspensioen tot een verhoging van het latent levenslang partnerpensioen van
50	360%
51	359%
52	358%
53	357%
54	357%
55	333%
56	333%
57	334%
58	335%
59	337%
60	346%
61	349%
62	353%
63	357%
64	361%
65	325%
66	330%
67	353%

Artikel 16 lid 3

Uitruil ouderdomspensioen in partnerpensioen bij pensionering

2017

Bij ingang van het ouderdomspensioen op leeftijd	Leidt een uitruil van ouderdomspensioen tot een verhoging van het partnerpensioen van
62	444%
63	428%
64	413%
65	419%
66	405%
67	391%

Artikel 17 lid 3

Uitruil partnerpensioen naar ouderdompensioen bij pensionering

2017	
Bij ingang van het ouderdompensioen op leeftijd	Leidt een uitruil van partnerpensioen tot een verhoging van het ouderdompensioen van
62	21%
63	22%
64	23%
65	24%
66	25%
67	26%

Artikelen 18 lid 3

Vervroegen van ouderdompensioen

2017	
Bij ingang van het ouderdompensioen op leeftijd	Wordt bij vervroeging het ouderdompensioen ingaand op 67 tot vermenigvuldigd met:
62	78%
63	82%
64	86%
65	90%
66	95%
67	100%

Artikel 19 lid 2

Uitruil ingaand ouderdomspensioen ten behoeve van AOW-overbrugging

2017	65 jaar + 3 maanden	65 jaar + 6 maanden	65 jaar + 9 maanden	66 jaar	66 jaar + 4 maanden	66 jaar + 8 maanden	67 jaar
Bij pensionering op leeftijd	Leidt een uitruil van ingaand ouderdomspensioen in een tijdelijk ouderdomspensioen tot AOW-leeftijd tot een overbrugging van						
60	465%	445%	426%	408%	387%	368%	351%
61	556%	526%	498%	474%	445%	419%	396%
62	703%	653%	610%	572%	529%	492%	459%
63	979%	882%	802%	736%	663%	603%	554%
64	1698%	1416%	1214%	1063%	912%	799%	711%
65	8171%	4086%	2724%	2043%	1535%	1229%	1025%
66	nvt	nvt	nvt	nvt	5898%	2949%	1966%

Artikel 21 lid 2

Variatie in de hoogte van het ouderdomspensioen

Hoog - laag		2017	
Vanaf leeftijd 67 tot	hoge uitkering	lage uitkering	
68	131%	98%	
69	129%	97%	
70	127%	95%	
71	125%	94%	
72	123%	92%	
73	121%	91%	
74	119%	89%	
75	117%	88%	
76	116%	87%	
77	114%	86%	

Laag - hoog		2017	
Vanaf leeftijd 67 tot	lage uitkering	hoge uitkering	
68	76%	101%	
69	77%	103%	
70	78%	104%	
71	80%	106%	
72	80%	107%	
73	81%	108%	
74	83%	110%	
75	83%	111%	
76	85%	113%	
77	86%	114%	

Artikelen 32 lid 5, 33 lid 4, 34 lid 4

Afkkoopfactoren ouderdomspensioen en partnerpensioen

Leeftijd	2017		
	Uitgesteld OP	Uitgesteld PP	Ingegaan OP/PP
21	8,26	1,77	44,82
22	8,47	1,84	44,52
23	8,68	1,91	44,21
24	8,89	1,98	43,89
25	9,11	2,05	43,56
26	9,33	2,12	43,22
27	9,56	2,20	42,87
28	9,79	2,28	42,51
29	10,02	2,36	42,14
30	10,26	2,44	41,75
31	10,50	2,53	41,36
32	10,75	2,61	40,95
33	10,99	2,70	40,53
34	11,25	2,79	40,10
35	11,54	2,80	39,69
36	11,80	2,89	39,24
37	12,06	2,99	38,77
38	12,32	3,08	38,29
39	12,58	3,17	37,79
40	12,85	3,27	37,28
41	13,11	3,37	36,76
42	13,38	3,46	36,23
43	13,64	3,56	35,68
44	13,90	3,66	35,12
45	14,09	3,89	34,47
46	14,34	3,99	33,88
47	14,58	4,08	33,28
48	14,82	4,18	32,66
49	15,06	4,27	32,03
50	15,28	4,36	31,38
51	15,51	4,45	30,73
52	15,72	4,53	30,06
53	15,94	4,61	29,38
54	16,15	4,68	28,69
55	16,22	5,04	27,83
56	16,43	5,10	27,12
57	16,64	5,16	26,39

2017			
Leeftijd	Uitgesteld OP	Uitgesteld PP	Ingegaan OP/PP
58	16,86	5,21	25,66
59	17,07	5,25	24,92
60	17,33	5,19	24,22
61	17,55	5,19	23,47
62	17,77	5,19	22,71
63	17,99	5,17	21,94
64	18,20	5,14	21,17
65	18,14	5,65	20,12
66	18,35	5,60	19,35
67	18,58	5,27	18,58
68	17,80	5,19	17,80
69	17,03	5,10	17,03
70	16,26	4,99	16,26
71	15,44	5,01	15,44
72	14,68	4,88	14,68
73	13,94	4,73	13,94
74	13,20	4,58	13,20
75	12,48	4,41	12,48
76	11,77	4,22	11,77
77	11,08	4,03	11,08
78	10,41	3,83	10,41
79	9,77	3,61	9,77
80	9,14	3,38	9,14
81	8,53	3,15	8,53
82	7,96	2,91	7,96
83	7,40	2,67	7,40
84	6,88	2,43	6,88
85	6,53	1,77	6,53
86	6,04	1,57	6,04
87	5,58	1,38	5,58
88	5,15	1,19	5,15
89	4,75	1,02	4,75
90	4,37	0,86	4,37

Artikel 33

Afkoopfactoren wezenpensioen

Leeftijd	2017		2017
	Wezenpensioen	Resterende duur	Wezenpensioen
0	17,38	4	4,02
1	16,49	3	3,01
2	15,60	2	2,00
3	14,69	1	1,00
4	13,78		
5	12,85		
6	11,91		
7	10,96		
8	9,99		
9	9,01		
10	8,03		
11	7,03		
12	6,03		
13	5,02		
14	4,02		
15	3,01		
16	2,00		
17	1,00		
18	0,00		